DAN

ISRAELS PIONER

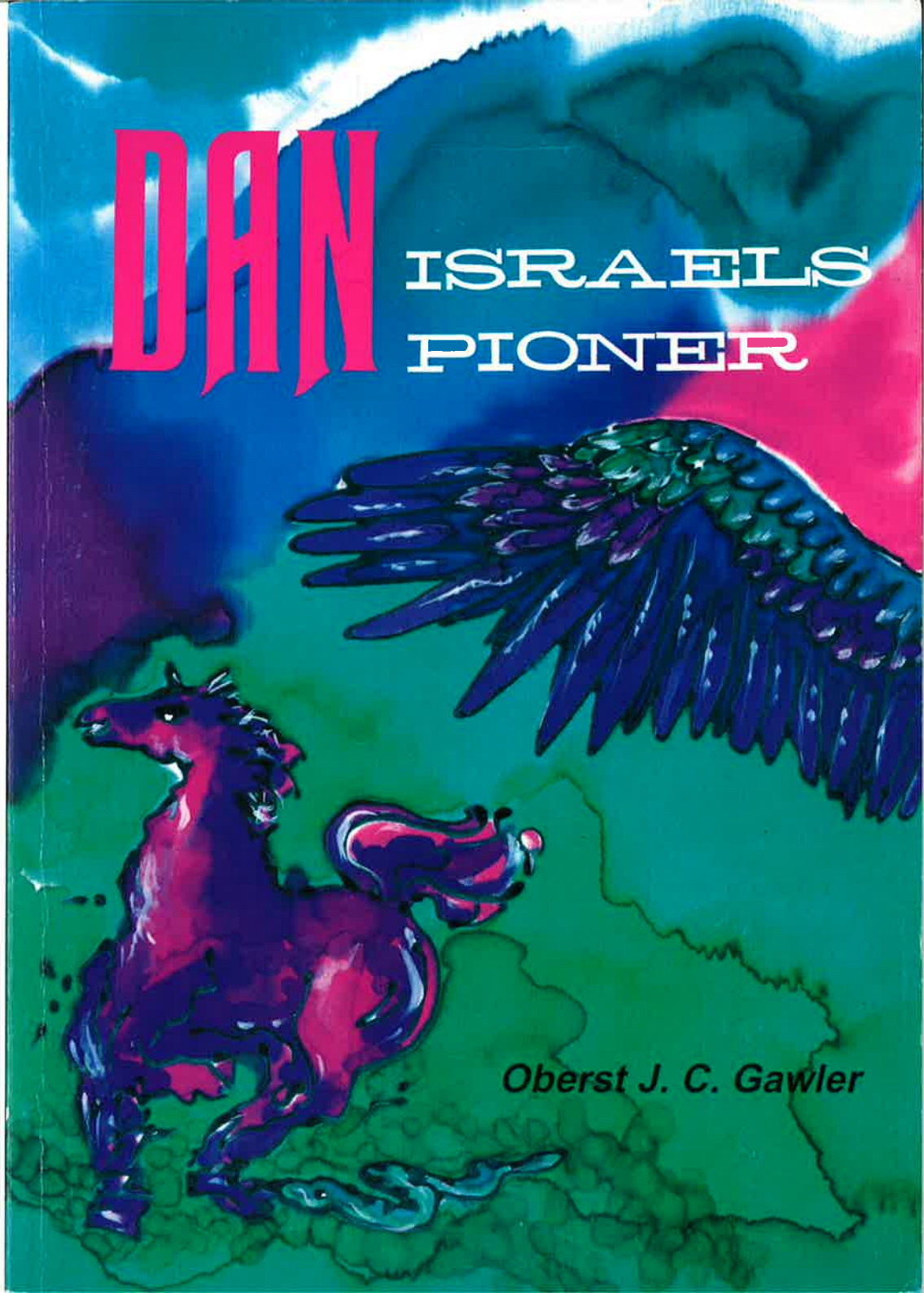

Oberst J. C. Gawler

DAN

ISRAELS PIONER

Dans tidligste aktiviteter, kolonier og forbindelse med skytherne

Med tilføjelserne:

Hvorfor Dan ikke blev beseglet blandt de 144.000

Hvad skytherne fortalte Herodot

af

Oberst J. C. Gawler

Forvalter af de britiske kronjuveler

Palma Forlaget

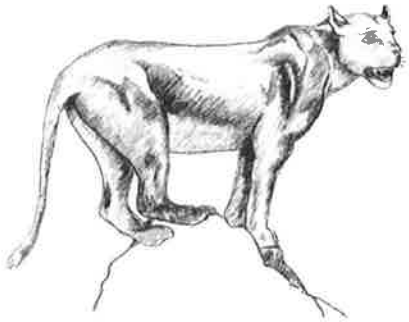

"Dan er en løveunge,
som springer frem
fra Basan."
(5. Mos. 33:22)

Originaludgave:	*Dan - The Pioneer of Israel*
Forlag:	*W. H. Guest, 20,* *Warwick Lane,* *Paternoster Row.* *London 1880*
Dansk udgave:	*Dan - Israels Pioner*
Copyright:	*Palma / Scribe 1993.*
Oversættelse:	*Carl Sukkot*
Sats:	*Scribe - Xerox GlobalView 3.1*
Forside:	*Silkemaleri af Birgit Søndergaard*
Tryk:	*Skandia Grafik*
ISBN:	*87-89240-30-8*

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse 3

Indledning v. Anne-Lise & Peter Madsen 5

Oversætterens forord 15

I Dan, Israels pioner
Navnet Dan 17
Historien om Dan ifølge Bibelen 18
Slægtskabet med fønikierne 20
Israelitiske og fønikiske aktiviteter 21
Forstavelsen Don eller Dan. 22

II De græske danaider er identiske med Israels danitter
Den fælles ægyptiske herkomst 25
Samstemmende kronologi 26
Græske danaider kaldet argivitter 26
Latham's opfattelse 26
Begges fønikiske forbindelser 27
De argivittiske danaider kaldtes også heraclidæ 27
Lakedæmonierne er argivitter og heraklitter 28
Slange- og ørnesymbolet er almindelige for begge 28
Slange- og ørnesymboler hos Alexander den Store 30
Makedonierne var argivittiske danaider 30
Ægyptiske inskriptioner om slangetilbedelse 31
Lakedæmonierne og jøderne er brødre 32
Ørne-slange Segl 32
Den jødiske ypperstepræst: "brødre af Abrahams slægt" .. 32

III Dan i Sortehavet
Jasons ekspedition 33
Thessalierne på Argo var også heraklitter og argivitter .. 33
Kolkerne praktiserede omskærelse på Herodot's tid 34
Jasons byer 34
Medisk hjelm 34
"Min viede hær" 35
Guddommeligt forsyn 35
Halor og Habor, kolkere og iberere 35
"De kaldede i udvælgelsen" 36
Stendysser og slangetilbedelse 36
Indiske inskriptioner om Dan og andre israelske stammer 36
Sakai og skytheres forbindelse med danaiderne 37

IV Dan blandt skytherne
Spørgsmålet om omskærelse 40
Skythe er hebraisk for midlertidige boliger. 40
Blev betragtet som heraklitter af grækerne. 41
Tid og sted for deres opdukken, ifølge historikerne 41
Deres karakter 42
Saka, sakaier, og gimiri, eller Beth Kumri af Medien. 42
Kong Saulios 42
Gruph og ch'ruv 43
Sproget 44
Skythernes guder er syro-fønikiske 44
Gotherne, det romerske navn for skytherne 45
Arsareth 45
De skythiske folk ved det nordlige Sortehav 45
Sacasuni og saxonere centrum for forskellige folkeslag ... 46

V Dannanerne eller danerne i Skandinavien, Irland og Skotland. 47
Holsatiuskrønikerne 47
Uddannelse 47
Odins hovedstad, Asgård 48
Det moderne Asgerd nord for Van søen 48
Ba'al tilbedelse og slangen 48
Irland, Tuatha Dannan fra Grækenland og Sortehavet ... 49
Mileserne, gadelierne eller scoterne fra Sortehavet 49
Tidspunktet for deres ankomst 49
Pœnulus af Plautus 50
Villaneuvas fønikiske Irland 50
Ba'als-tilbedelse 50
Slangen og ørnen. 50
Skotland, dannanerne, Ba'als-tilbedelse, mønter 51
Kroningsstenen 51

A Hvorfor er Dan udeladt ved beseglingen af de 144.000 ? 53
De syv segl 54
Hvor var de 144.000 ? 54
Tidspunktet for beseglingen 55
Irland befolket af skythere 55
Skythere og gothere i sikkerhed 56
Hvorfor blev Dan så ikke beseglet ? 56

B Hvad skytherne fortalte Herodot ved Borysthenes havn
Lighedspunkter mellem skythernes legender beskrevet af Herodot og israelitternes historie 57

Alfabetisk Indeks 62

Indledning

For et par år siden talte Anne-Lise ved et møde i Næstved. Efter mødet kom en dame, hun ikke kendte, hen til hende og sagde: "Jeg har et par bøger hjemme, som jeg tror, du skal låne. Jeg kører hjem og henter dem!"
Damen kørte 6 km på cykel for at hente bøgerne, og Anne-Lise lånte dem. Da vi senere begyndte at læse i dem, blev vi meget begejstrede og forundrede. Særligt den ene af bøgerne, "*DAN, Israels pioner*", gjorde stort indtryk på os, og vi sagde til hinanden: "Den bør oversættes til dansk!"
Da det ville kræve tid og mange penge at få oversat, trykt og udgivet en sådan bog, fik det lov at vente.
Vi har et lille forlag, hvor vi kun udgiver vore egne bøger, og dette arbejde tager meget af vor tid og vore penge.
En dag fandt Anne-Lise bogen frem igen og begyndte at læse. Den er skrevet på engelsk i 1880 og med meget små typer.
Vi fik en ven til at forstørre den op på sin kopimaskine, så vi bedre kunne læse, og vi sagde igen til hinanden, at den burde oversættes og udgives. Nu skulle det være, enten vi havde råd til det eller ej.
Vi hørte, at vor gode ven, Carl Sukkot, havde en computer, der netop kunne skrive de hebraiske og græske udtryk med de originale bogstaver, som findes i bogen. Samtidig vidste vi, at han er en dygtig tolk, og det gjorde, at vi henvendte os til ham og spurgte, om han ville påtage sig det store arbejde, det ville være at oversætte og trykke bogen, så den kunne affotograferes direkte på trykkeriet. Det ville Carl Sukkot gerne, og vi var glade.
I dag ligger bogen så her i din hånd, kære læser!
DAN, ISRAELS PIONER.

Vi er meget glade og taknemmelige for at kunne give budskabet i bogen videre til alle i vort land, der interesserer sig for emnet om Israels stammer.
For næsten 2000 år siden blev jøderne spredt ud over det meste af verden. Havde det været en anden nation, der var blevet opløst og spredt på samme måde i flere hundrede år, ville den sikkert have været integreret i samfundene, den var blevet bosat i. Efter et par generationer ville man have glemt traditioner, sprog og andre særpræg fra sit hjemland.
Men jøderne er ikke et almindeligt folk!
Selv om de har været spredt ud over hele jorden, har de fleste af dem bevaret deres identitet. De elsker stadig deres land, deres hovedstad, Jerusalem, og deres fælles sprog.
Mange har op gennem tiderne prøvet at udrydde dem, men der vil altid være en rest tilbage, som vil være med i Guds plan: At vise hele verden Hans almagt og kærlighed til mennesker, der vil tage imod Hans ord.

Ifølge Bibelen er jøderne Guds udvalgte folk på jorden. Ikke fordi de er noget særligt eller er mere gudfrygtige end andre, men fordi Gud ønskede at udvælge et folk, der var synligt for alle, så Han kunne herliggøre sit navn på dem og vise sin almagt og kærlighed.
Der står en forklaring på Israels udvælgelse i 5. Mos.7:6-9.
(vi bruger bibeloversættelsen fra 1931):
"Thi du er et folk, der er helliget Herren din Gud; dig har Herren din Gud udvalgt til sit ejendomsfolk blandt alle folk på jorden. Det er ikke, fordi I er større end alle de andre folk, at Herren har fattet velbehag til eder og udvalgt eder, thi I er det mindste af alle folk; men fordi Herren elskede eder, og fordi han ville holde den ed, han tilsvor eders fædre, derfor var det, at Herren med stærk hånd førte eder ud og udløste dig af trællehuset, af ægypterkongen Faraos hånd; så skal du vide, at Herren din Gud er den sande Gud, den trofaste Gud, der i tusinde slægtled holder fast ved sin pagt og sin miskundhed mod dem, der elsker ham og holder hans bud."
Det er uforståeligt for mange, at jøderne er Guds udvalgte folk, men fakta er, at sådan siger Bibelen. Salme 135:4 og 5. Mos.4:20.
Gud går endog så langt, at Han siger, at den, der rører Israel for at skade det, rører Hans øjesten, og Han vil straffe Israels fjender. Zak.2:12. 1. Mos.12:1-3.

Det er også forudsagt i Bibelen, at jøderne skal vende tilbage til deres land fra alle de lande, hvortil de blev spredt. Jer.23:5-8. Ez . 36:24.
Vi ser disse bibelord ifærd med at opfyldes i dag, hvor grænserne mod øst er blevet åbnet som ved et mirakel, og jøderne vender hjem til Israel i tusindvis fra Rusland og andre østlande.
Ligeledes er tusinder af ætiopiske jøder blevet mirakuløst reddet ud af Ætiopien og fløjet hjem til Israel. Processen fortsætter, så længe Gud vil!
For os, som tror på, at Bibelen er Guds levende ord, er det fantastisk at se, at alt det, der er forudsagt i Ordet, går i opfyldelse skridt for skridt.
Gud vil i de sidste dage, som vi tror, vi lever i, sende Messias, kongernes konge, og Han skal være deres leder og frelse dem fra alle deres fjender. Mika 5:1-3. Es.9:1-7. Es.11:1-5. Salme 2:1-9. Salme 72:1-8.
Alle de år, jøderne har lidt, vil blive godtgjort for dem, og Gud vil selv være i Israels midte. Joel 2:18-27.
Vi synes måske ofte, at jøderne er hårde og genstridige, når vi ser dem og hører om uroen i Mellemøsten via medierne. Men vi må forstå, de kæmper for den lille strimmel land, der er deres, og som Guds ord siger, tilhører dem.

Der er sket store ting for dem i den synlige verden. Senere vil der også ske en forvandling med deres sind.
Der står i Ezekiels bog 36:25-27, hvilken mægtig forvandling Gud vil gøre i deres indre, efter de er vendt hjem til deres land:
"Da stænker jeg rent vand på éder, så I bliver rene; jeg renser eder for al eders urenhed og alle eders afgudsbilleder. *Jeg giver eder et nyt hjerte, og en ny ånd giver jeg i eders indre, stenhjertet tager jeg ud af eders kød og giver eder et kødhjerte.* Jeg giver eder min Ånd i eders indre og virker, at I følger mine vedtægter og tager vare på at holde mine lovbud."
Lad os tænke nøjere over, hvad der sker i dag. Intet er tilfældigt, og vi kan næsten "læse Bibelen" på vore TV-skærme.
I dag er alles øjne rettet mod Mellemøsten.
Israel er hele tiden i mediernes søgelys. Det lille land, som er på størrelse med Jylland, har i århundreder ligget hen som ørken, men efter at jøderne er begyndt at vende hjem til deres land, blomstrer landet. Ørkenen er blevet som en frugtbar have. Mens mange andre lande har det svært og lider nød på grund af ondskaben i verden, går Guds ord i opfyldelse i Israel: Det forkastede, forfulgte og bespottede folk er be-

gyndt at vende hjem, og Guds nåde er over dem og deres land. Joel 2:18-27. Es. 41:18-20.
Israel ligger som en bro mellem verdensdelene mod øst og vest, syd og nord. Det er som en arena, hvor hele verden sidder på tilskuerpladserne og ser på et mægtigt skuespil. Alle er spændte på, hvad det vil ende med!

For bedre at kunne forstå budskabet i bogen, "Dan, Israels pioner", vil vi her give en ret lang indledning med forklaringer og bibelhenvisninger om Israels 12 stammer. Der er blandt jøderne i dag ikke ret mange, der ved, hvilken stamme de tilhører, men Gud ved det! I de sidste dage samler Han sit folk, og Bibelen taler klart om, at stammerne har bestemte kendingsmærker, og at de i fremtiden vil få tildelt bestemte områder i Israel.
Bibelen fortæller også, hvordan historien om stammerne begyndte, og hvordan den ender, og hvorfor netop landet Israel og det jødiske folk er så vigtige.

Hele Bibelen er Israels historie.
Da Gud skabte verden, besluttede Han at skabe mennesker, der ville tilbede og ære Ham i ånd og sandhed. De skulle få lov at herske på jorden og leve lykkeligt i samvær med Gud.
Men synd og hovmod satte skel mellem Gud og mennesker.
Da udvalgte Gud et folk med Abraham som stamfader til sin ejendom, og Gud gav Abraham løfter om, at Han ville gøre hans efterkommere talrige, og at de efterkommere, han fik med sin hustru, Sara, skulle se opfyldelsen af alle Guds løfter til Abraham. 1.Mos.17:18-19.
I 1.Mos.26:1-4 ser vi, at disse løfter gik videre til Abrahams søn Isak og fra ham videre til Isaks søn, Jakob. 1.Mos 28:10-15.
Jakob fik af Gud navneforandring til Israel, og herfra stammer navnet på det lille land i Mellemøsten.
Jakob blev gennem en kamp med Gud forandret i sin natur, så den snedige Jakob blev en ydmyg, gudfrygtig mand. Det samme vil ske med en rest af jøderne i endetiden som nævnt ovenfor.
Gud så det mindste og ringeste folk på jorden og besluttede at forvandle det til et stort folk, Han kunne elske og vise sin almagt igennem.
Der står i 5. Mosebog 32:8-14:
"Da den Højeste gav folkene eje, satte skel mellem menneskenes børn, bestemte han folkenes grænser efter tallet på Guds sønner. Men Herrens del blev Jakob, Israel hans tilmålte lod. Han fandt det i ørkenlandet, i ødemarken, blandt ørkenens hyl; han værned det med vågent øje

og vogtede det som sin øjesten. Som ørnen, der purrer sin yngel ud og svæver over sine unger, løfted han det på sit vingefang og bar det på sine vinger."

Jakob fik 12 sønner, som blev overhoveder for Israels 12 stammer.
Når vi læser videre i Det gamle Testamente, ser vi, at Gud nøje vågede over alle disse tolv stammer.
Josua fik nøje besked fra Gud om, hvilke landområder han skulle indtage i Kana'an. Hele landområdet skulle deles op, så hver af Israels 12 stammer fik sit landområde. Josua kap.12 til kap.19.
I 2.Mos. 28 ser vi, hvor meget det ligger Gud på hjerte, at alle 12 stammer bliver bevaret. Ypperstepræsten Aron fik bud om til stadighed at bringe alle stammenavnene frem for Gud i forbøn. Han skulle fæstne deres navne på sin præstedragts skulderstykker for at bringe dem i minde hos Herren. (vers 9-12, 17-21 og 29).

Israelitterne har ofte været ulydige og handlet imod Guds vilje, og derfor har Gud som deres Skaber været nødt til at straffe dem. Onde mennesker har plaget og pint jøderne og forsøgt at udrydde dem, og dette var aldrig Guds vilje. Han har aldrig forkastet dem. De er stadig det folk, Han har udvalgt. Det fremgår tydeligt af Skriften. Rom.11.
De har gennem historien været igennem store trængsler. Men de vil få godtgørelse for de mange onde år.
Alle de store og små profeter i Det gamle Testamente beretter om den vrede, Gud havde over israelitternes synd og ulydighed, men de slutter alle med, at Gud vil tilgive dem, fordi Han elsker dem, og Han vil genoprette både folket og landet.
Messias vil komme og stride for dem, og ud fra Jerusalem, deres hovedstad, skal der udgå retfærdighed. Zef.3:14-20, Zak.14 , Zak.9:9-10. Es.60, 61 og 62.

Hvis vi danskere, som denne bogs forfatter mener, er efterkommere af Dans stamme, så har vi grund til at tænke os om en ekstra gang, når vi taler om jøderne, og i hvordan vi behandler dem.
Stammer vi fra Dan, er der måske slægtsbånd, der binder os sammen med Israel og giver os særlige relationer til dem.
Er det mon derfor Danmark, som næsten det eneste land i verden, var rede til uselvisk at hjælpe jøderne under krigen?
Er det mon derfor, vort demokrati er opbygget på næsten samme måde som det israelske?

Er det derfor, vi er så mange, der føler trang til at bede for og hjælpe jøderne, når alle andre går imod dem?
Vi ved det ikke. Men Gud ved det!
I den nydanske udgave af Danmarks første historiebog, Saxos Danmarks krønike, fortælles følgende i begyndelsen af bogen:
"Dan og Angel, Humbles sønner, fra hvem de danske har deres oprindelse, var vort folks grundlæggere.--- Fra Dan nedstammer ifølge de gamles vidnesbyrd vor kongeslægt, der fra denne herlige begyndelse har siddet på Danmarks trone."

Lad os se lidt på, hvad Bibelen siger om stammerne og især om Dans stamme:
I 1. Mos. kap.29 og 30 læser vi om, hvordan Jakob, senere kaldt Israel, fik sine 12 sønner: Ruben, Simeon, Levi, Juda, Issakar og Zebulon med Lea, Dan og Naftali med trælkvinden Bilha, Gad og Aser med trælkvinden Zilpa og Josef og Benjamin med Rakel.
I 1. Mos. kap. 48 ser vi, at Jakob velsigner Josefs to sønner, Efraim og Manasse, og gør dem til sine og velsigner dem på samme måde som sine egne 12 sønner.

I kap. 49 forudsiger Jakob profetisk, hvad der skal ske med hver enkelt af stammerne i endetiden, og hvilke kendetegn hver enkelt stamme har, og vi tror, at disse profetiske ord netop i vor tid vil samle stammerne, som er blevet spredt ud over jorden. Om Dan profeterer Jakob i vers 16:
"Dan dømmer sit folk så godt som nogen Israels stamme. Dan blive en slange ved vejen, en giftsnog ved stien, som bider hesten i hælen, så rytteren styrter bagover! - På din frelse bier jeg, Herre!"
Et mærkeligt ord, som kan virke både negativt og positivt. Der tales meget om ryttere i Åbenbaringsbogen. Det kan tænkes, at netop Dans efterkommere, billedligt talt, kan være med til at sinke en af disse ryttere i hans fremfærd ved at give hans hest et stik i hælen. Vi kan kun gætte på, hvad dette kan betyde og grunde over det, men vi ved, Gud vil lade denne profeti gå i opfyldelse.

I 2. Mos. kap 1 kan vi læse om Jakobs efterkommere, der sammen kom ned til Josef i Ægypten, at de på det tidspunkt var halvfjerdsindstyve ialt.

Vi læser videre om, hvordan hele Israels folk blev ført ud af Ægypten, og Moses fik Guds bud og åbenbaringerne om at bygge en helligdom for Ham i ørkenen.
I 2.Mos. kap. 31 nævnes Dans stamme i forbindelse med indretningen af helligdommen. Bezal'el af Juda stamme og Oholiab af Dans stamme blev fyldt med Guds Ånd, som gav dem særlige nådegaver til at udtænke kunstværker og arbejde med kunstsnilde. Guds Ånd gav dem kløgt og indsigt til at forarbejde smukke kunstværker i guld, sølv og kobber og arbejde med udskæring i sten og træ. Også i kap. 35:30-36 tales der om, hvordan disse to mænd kunne udføre alt det smukke og kunstfærdige i helligdommen, og vi hører tillige i vers 34, at Gud havde givet dem særlige evner til at lære fra sig.

I 4. Mos.2. taler Gud til Moses om, hvordan han skal lejre stammerne, hele israelitternes menighed, efter deres slægter og efter deres fædrenehuse i hærafdelinger. Også her er Dans efterkommere nævnt. Men her ser vi, at Josefs to sønner Efraim og Manasse nævnes i stedet for Josef.
Dans stamme udgjorde 62.700 våbenføre mænd. Næst efter Juda stamme var der flest af Dans stamme.
Levi stamme måtte ikke mønstres, da de var udvalgt til at føre tilsyn med helligdommen.
Israelitterne skulle lejre sig rundt om åbenbaringsteltet hver under sit felttegn, og her skulle Dans stamme lejre sig mod nord, og når der var opbrud, skulle Dans hærafdelinger bryde op sidst og danne bagtrop for hele folket. Kap.10:25.
Også i beretningen om opbruddet ser vi, at Josef er afløst af Manasse og Efraim.

I kap.7 fortælles der om, at da Moses var færdig med at opføre Guds bolig, trådte alle øversterne for hver stamme frem med deres offergaver for Herrens åsyn. På den tiende dag bragte danitternes øverste, Ahiezer, et sølvfad, der vejede 130 sekel, og en sølvskål på 70 sekel, begge fyldt med ofre, samt mange andre kostbare sager til ære for Gud.
Ligeledes her afløses Josef af Manasse og Efraim.

I 4. Mos.13 læser vi også om stammerne. Gud talte til Moses om at sende en mand af hver stamme ind for at udspejde og undersøge Kana'ans land, som Gud havde lovet Israels folk.

Her nævnes Manasse også, og der står i vers 11, at Josefs stamme er den samme som Manasses stamme. Levi stamme nævnes ikke, men Efraims stamme er med, og det bevirker, at der er tolv stammer repræsenteret. Ved andre lejligheder er Efraim ikke nævnt, men der er altid tolv stammer med i de forskellige sammenhænge, hvor stammerne skulle udføre en tjeneste.

I 5.Mos.33 læser vi om, at Moses velsigner stammerne inden sin død. Her siger han om Dan i vers 22:
"Dan er en løveunge, som springer frem fra Basan."
I denne sammenhæng er Josef nævnt tillige med Manasse og Efraim, men Simeon er ikke nævnt.
Vi vil fremhæve dette, fordi Dans stamme er udeladt i Åbenbaringsbogen kap.7, hvor Johannes fik et syn om de stammer, der skulle besegles på et ganske bestemt tidspunkt, som ingen af os ved nøjagtig om. Der er Josef med sammen med Manasse. Efraim er ikke nævnt, men her er Levi nævnt.
Bogens forfatter har sin specielle tolkning af, hvorfor Dans stamme ikke er med, og andre bibelfortolkere har deres. Nogle mener, at det er en skrivefejl, og at man i de gamle håndskrifter har set "Man" i stedet for "Dan". Ingen ved, hvilken fortolkning der er rigtig, og vi kan ikke forkaste nogen af fortolkningerne. Gud ved det, og Han fuldfører sin plan!
I hvert fald er Dan ikke udeladt af Guds plan, fordi vi i Ezekiel kap.36 til kap.48 læser om, at Gud vil genoprette Israels land og folk i endetiden, hvor Dans stamme vil få sin stammelod yderst mod nord i landet. Den hellige stads porte vil blive opkaldt efter hver af Israels tolv stammer, og på østsiden af staden nævnes det i kap.48:32, at de tre porte opkaldes efter Josef, Benjamin og Dan.
Så vi ser, at selv om visse stammer er udeladt i forskellige sammenhænge, har Gud ikke glemt dem eller udslettet dem. Der kommer en dag, hvor Han igen vil samle dem og lade dem repræsentere Israels hus.

Da Israels folk med Josua i spidsen havde indtaget Kana'ans land, opdelte han landet i lodder, så hver stamme fik sit særlige område. I Jos.19:40-47 berettes det, at danitternes stamme efter deres slægter fik det syvende lod: det var byer omkring Jaffa, som i vor tid er vokset sammen med den sydlige del af Tel Aviv.
Men dette område blev danitterne for trangt, og de drog op i den nordlige del af landet ved Lesjem og bosatte sig der.

I Dommerbogen 4 og 5 læser vi om Barak og Debora, der gik i krig mod Sisera og besejrede ham. I kap. 5 synger Debora en lovprisning til Gud for sejren, og hun priser nogle af Israels stammer, som var med i krigen, men samtidig undres hun over andre af stammerne, som ikke deltog. I vers 17 spørger hun:
"Dan, hvi søgte han fremmed hyre? Aser sad stille ved havets strand, han blev ved sine vige."
Danitterne var ellers stærke i krig. Når vi læser i Dommerbogen 18 om, hvorledes de indtog landet mod nord, ser vi, hvor voldsomme de kunne være i deres fremfærd.

I samme kapitel ser vi også, at de let falder fra Israels Gud og begynder at dyrke fremmede guder, og de indsatte præster, som ikke var udvalgte af Gud.
Også i 1.Kong.12 læser vi om, at Dans stamme tillod, at der blev opstillet 2 guldkalve, som blev tilbedt i deres område, og der blev opstillet offerhuse i Dan. De lavede om på de jødiske hellige fester og dyrkede i stedet for afguderne. Det blev Israel til synd, står der i vers 30.
Dans stamme burde have vidst bedre, for vi læser i 5. Mos.27, at Moses befalede hele folket at adlyde Herren, deres Gud, og han delte de tolv stammer op i to dele. De seks stammer skulle udråbe velsignelse over alle, der fulgte Guds lov, og de andre seks stammer, der iblandt Dan, skulle udråbe forbandelse over dem, der ikke handlede efter Guds lov.

Afgudsdyrkelse var en af Dans stammes store svagheder. De faldt let fra den levende Gud.
Samson, som vi læser om i Dom. 13, var en af Dans efterkommere, og vi kender alle hans historie. Han var fyldt med Guds kraft, men han faldt fra og blev svag på grund af en kvinde.
Dog er Israels Gud en barmhjertig Gud, som tilgiver alle, der ydmyger sig for Ham. Samson råbte til Gud og fik nåde i sin sidste stund.

Lad os slutte med at tænke over ordene i Ezekiels sidste kapitler, som fortæller os, at Gud i de sidste dage vil genoprette hele Israels folk og igen give hver af stammerne en stammelod i det nye rige, Han vil oprette. Her ser vi Guds store nåde over sit udvalgte folk. Han tilgiver dem deres synder og bygger sin hellige stad og opkalder portene i staden efter Jakobs tolv sønner. Han ihukommer løfterne til Abraham, Isak og Jakob.

Kapitel 48 slutter med de herlige ord om byen:
"Omkredsen er 18000 alen. Og byens navn skal herefter være:
"HERREN ER DER".
Dette bekræftes i Det nye Testamente i Johannes Åbenbaring 21, hvor den hellige stad er beskrevet som noget af det vidunderligste, vi har at se hen til.
Bymurens grundstene består af tolv prægtige slags ædelstene, hvorpå navnene på Lammets tolv apostle står, og i vers 10-12 og 21 står der, hvad apostlen Johannes fik lov at se:
"Og han førte mig i ånden op på et stort og højt bjerg og viste mig den hellige stad, Jerusalem, som kom ned fra Himmelen fra Gud, med Guds herlighed i eje. Den funklede som den dyreste ædelsten, som krystalklar jaspis. Den havde en svær og høj mur med tolv porte, og ved portene stod der tolv engle; og der stod skrevet navne over portene: navnene på Israels børns tolv stammer."
"Og de tolv porte var tolv perler, hver af portene bestod af en perle, og stadens gade var af rent guld ligesom gennemsigtigt glas."
Gud har udvalgt Israels tolv stammer til at ære og prise Hans navn, og Han, som har begyndt at arbejde med dem, Han vil selv fuldføre sit værk.

Anne-Lise og Peter Madsen

Oversætterens forord

Indeværende afhandling er oversat fra den engelske original på opfordring af Anne-Lise og Peter Madsen.

Dens mål er at efterforske, hvad der blev af Dans "forsvundne" stamme. Denne stamme synes ganske tidligt at optræde ret perifert i Israels historie. Bogen er på nogle områder mere aktuel i dag end for 113 år siden, da den først udkom. Dengang eksisterede staten Israel endnu ikke, og zionismen virkede for de fleste mennesker som rent og skært tankespind.

Nu har verden oplevet det "umulige" i form af staten Israels genoprettelse og ser med egne øjne jøder fra alle egne af verden vende hjem til det eneste sted på jorden, hvor de ikke forfordeles eller forfølges med de lokale myndigheders direkte hjælp eller i bedste fald passivitet.

Via bibelske, sprogvidenskabelige og historiske kilder søger oberst Gawler at efterspore Dans stammes vandringer og aktiviteter i resten af verden.

Det er en populærvidenskabelig afhandling, som er spækket med fodnoter og henvisninger til forskellige historiske kilder, som lader sig eftervise. Der er ingen grund til at betvivle, at de citerede kilder eksisterer og udviser det, som de angives at gøre.

De tre hovedkilder til afhandlingen skal her kort beskrives:

Bibelen

Denne bøgernes bog kan vel for udenforstående virke noget vilkårlig og ikke alt for historisk pålidelig. Men de af os, som har fået en personlig åbenbaring af Jesus Kristus som vor egen og hele verdens frelser og forløser, har forhåbentligt også i denne sammenhæng fået en overbevisning om de bibelske teksters pålidelighed og evige værdi. Bibelen er det primære udgangspunkt for de informationer og tanker, som er med til at danne dette billede af Dans stamme.

Historien

Det er spændende at se de mange fysiske og historiske vidnesbyrd om Dans stamme, som man kan finde hos historikere i den daværende verden og lige indtil vore dage. Der er mangfoldige citater fra Herodot, Josefus, Strabo og andre af oldtidens og nyere tids historikere.

Etymologien

er det tredje redskab, som oberst Gawler benytter som indicier for at underbygge sin teori. Undertegnede er selv meget optaget af sammenlignende sprogvidenskab og etymologi (læren om ordenes oprindelse og oprindelige betydning).
Jeg kan bekræfte de allerfleste af oberst Gawlers etymologiske sammenligninger. Enkelte af associationerne savner dog en mere omfattende videnskabelig underbygning. De er dog ingenlunde umulige, og selv om man ser bort fra disse knap så vel underbyggede beviser, bliver der stadig så mange indicier tilbage, at vor ven oberst Gawler meget vel kan have ret i sine teorier omkring Dans stamme.

Sats og Layout

holder sig tættest muligt op ad originalen. Det anvendte sprogbrug, som for nogle måske kan virke en anelse antikveret, har til hensigt at afspejle en vis historisk patina. Således er også samtlige citater inklusive hebraiske og græske ord medtaget.
Af hensyn til læsevenlighed og forståelse er de fleste kildehenvisninger nu anført som fodnoter i stedet for som i den originale tekst at indgå i teksten, hvor de i nogen grad forstyrrede læserytmen. Ligeledes er en del meget lange helmeninger brudt op i flere mindre hovedsætninger til fremme af stoffets forståelighed.

Desuden er der indføjet overskrifter mellem de enkelte afsnit, således at store og tunge flader er brudt op i mindre enheder, som er mere overskuelige.

Bemærk venligst også, at bogen udelukkende ser på de praktiske og historiske kilder og forhold, og at forfatteren lige så lidt som oversætteren tager stilling til den specielle trosvariant, som kaldes Anglo-Israelism (opfattelsen at kun personer af direkte jødisk afstamning kan blive frelst). Det faktum, at denne afhandling på de allerfleste områder ville være vand på anglo-israelitternes mølle, behøver imidlertid ikke at rokke ved de historiske kendsgerninger og hypoteser, som her fremlægges.

Carl Sukkot

Kapitel I

Dan, Israels pioner

Navnet Dan - Historien om Dan, som Bibelen beretter den - Slægtskabet med fønikierne - Israelitiske og fønikiske aktiviteter - Forstavelsen Don eller Dan.

Navnet Dan

Dans stamme har ved sin foretagsomhed og livskraft gjort sig til en af de mest iøjnefaldende stammer af Jakobs slægt. Stamfaderen var søn af en af hans medhustruer og var den førstefødte af Rakels husholdning. "Gud har dømt mig," sagde Rakel, og hun gav ham navnet "*Dan*", som betyder at dømme eller herske. Dette ord, som måske ved denne lejlighed startede som et tilnavn, er blevet videreført som titel i de germanske, angelsaksiske og engelske sprog. På disse sprog betegner *Din*, *Dun*, *Don* og *Dan* nemlig en hersker eller herre.

Udtrykket anvendes gentagne gange af Shakespeare, Spencer, Chaucer, Prior og andre. Spaniolerne har også gennem deres lange kontakt med hebræerne anvendt det i deres titel *Don*. Det anvendes på vore universiteter til at kendetegne en professor eller anden myndighed på universitetet.[1]

1. Ved en konference i Bayswater i 1875, var der en opponent, som ikke mente, at denne sammenligning var gyldig. Han mente, at universitetets *Dean* og det spanske *Don* var afledt af det latinske *Dominus*. Jeg fik ikke ved den anledning lejlighed til at tage til genmæle; men denne kritiker var tilsyneladende ikke klar over, hvor grundigt han derved bekræftede det, der allerede var sagt. Han tænkte tilsyneladende ikke på, at Rom, som dengang endnu ikke havde nået spædbarnsalderen, da Rakel sagde: "Gud har dømt mig," har lånt sit *Dominus* og *Damno* fra hebræerne eller fønikierne. Og hvad *Dun* angår: Don betyder også på gotisk både *høj* og *mester*, og i denne dobbelte betydning ligner de ordet *eminence*, som på irsk både betyder: *fremtrædende* og anvendes som titel. Hvordan kan *Dun* og *Don*, som er identiske, betyde en høj, når de ofte indgår i flodnavne, med mindre det er af samme årsag, som navnet anvendes i en anden form til at betegne en *by (town)* - *"Efter navnet på deres fader Dan?" (Dommerbogen 18 29)*

Vi ser ofte i Bibelen, at et menneskes navn giver en anelse eller forudsigelse om både dets karakter og videre skæbne. Dans navn, som blev givet ham af Rakel, antyder både myndighed og styrke. Og da Jakob udtaler sine velsignelser over stammerne[2], gentager og bekræfter han det: "Dan skal dømme sit folk," sagde den ærværdige patriark og fortsætter med at nævne andre kendetegn på stor visdom og indsigt. Slangen er i skriften symbol på visdom[3]. Overfor fjenderne blev hans planer lagt med visdom og list, og hans handlinger var uventede og lynhurtige.

"Jeg sætter mit håb til din frelse, Herre, " lyder Jakobs udråb, da han afslutter sin velsignelse af Dan. Hvad tænkte patriarken på? Var det en vision af Dans fremtidige karriere, der passerede revy for hans indre blik? Så han Israels pionerer på land og hav udføre deres forehavender og udforskninger, handle blandt de græske øer og ind i Sortehavet, op ad de forskellige floder. På vej gennem Lilleasien, i færd med at udforske Europa. På vej gennem Middelhavet og videre nordpå i Atlanterhavet for at møde dem, der havde rejst over land i Det baltiske Hav. Så han dem slå sig ned i *Dan*mark og bygge små hemmelige skjulesteder og helligdomme i århundreder i Irland og andre bosættelser i England og Skotland? Og så patriarken stadig denne stamme i det vogntog, som vendte tilbage til det forjættede land for at indtage deres plads, den nordligste på den dag, hvor HERREN skal *"læge sit folks brud og helbrede deres sår."*

Historien om Dan ifølge Bibelen

Kort efter israelitternes udvandring fra Ægypten talte Dans stamme alene i skikkelse af kampføre mænd: *"fra tyve års alderen og opefter, alle våbenføre mænd 62.700*[4]. Selve det lod, som tilfaldt dem i det forjættede land var beregnet på at opirre deres iboende ånd. Deres lod lå på kysten og strakte sig fra Askalon til Joppa, og det var ifølge Guds formål " . . for trangt"[5] for dem år 1443 f. Kr. Således udvandrede 600 af dem efter ganske få års forløb med familier og gods nordpå til Hermons udløbere og erobrede et hjørne af Basan. Med den kampånd og respekt for deres forfader, som markerede hele denne stammes historie, kaldte de deres nye erobring *"Dan efter deres forfader Dan"*.[6] Det

2. 1. Mosebog 49[16]
3. 1. Mosebog 3[1], Matthæus 10[16]
4. 4. Mosebog 1[39]
5. Josva 19[40-47]
6. Dommerbogen 18[29]

er et eksempel på deres ønske om at gøre sig bemærkede og det bekræfter deres navn og tendens til at herske og være herskere.

Dan har formodentligt udrettet meget mere i de følgende år, men da Bibelen blev skrevet med andre formål for øje, beskæftiger den sig ikke i detaljer med dette. Dog kunne det forliges med Guds hensigt at fortælle os, at Dan omkring 1285 f.Kr. opholdt sig på skibe, da en invasion truede: *"Hvorfor tog Dan hyre på skibene?"*[7].

Israel havde i mange år inden denne begivenhed været under fremmede kongers åg: Jabin, kongen af Kana'an, kongerne over Moab, Mesopotamien og Philistiæa, m.fl. Dan havde været meget beskæftiget med søfart, og driften efter foretagsomhed og frihed havde formodentligt reduceret antallet af tilbageblevne ret betragteligt. Da disse på grund af deres fåtal ikke var i stand til at modstå angriberne, fandt de det klogere at følge efter på skibene. Afgjort er det i hvert fald, at Dans stamme fuldstændigt forsvandt fra Israels landkort. I 1.Krønikebog kapitlerne 4-6, som blev skrevet efter det babyloniske fangenskab, udelades Dan fra slægtsfortegnelserne sammen med Zebulon og Asher, som også begge er kyststammer. Alford citerer i sine kommentarer til Åbenbaringen kap. 7 flere forskellige skribenter, som er af den opfattelse, at Dan blev så godt som udslettet. Grotius citerer den jødiske tradition, som fortæller, at denne stamme på et tidligt tidspunkt blev reduceret til en enkelt familie ved navn Huss, som gik til i krigene inden Ezras tid. Eldad, en jødisk skribent fra det 14. eller 9. århundrede, skriver til de spanske jøder og siger, at "på Jeroboams tid (975 f.Kr.) besluttede Dans stamme sig til at forlade deres land, fordi de ikke ville udgyde deres brødres blod."[8]

Hvad der end blev af dem, så forsvandt de fuldstændigt fra Israels landområde. Men, at de ikke blev *udslettede,* kan vi se i Ezekiel 48, hvori den endelige fordeling af arvelodderne, som endnu ikke har fundet sted, beskrives. Her ser vi, at Dan kommer ind i første række for at få sin arvelod.

Det gamle Testamente giver efter denne oplysning et enkelt tip om, hvor vi skal søge de fortabte, og nævner så ikke mere. Det nye Testamente giver os, så vidt jeg kan se, endnu et tip om, hvor Dan senere befinder sig, ved fuldstændigt at udelade stammen ved beseglingen af de 144.000[9].

7. Dommerbogen 5[17]
8. Sailman "Researches in the East" 1818
9. Johs. benbaring 7

Det gamle Testamentes bud på tidspunktet er ca. 558 f.Kr.[10]

Ezekiel profeterer imod Tyrus og fælder hendes dom, idet han siger: "Juda og Israel (ikke israelitterne selv, som på det tidspunkt var i fangenskab, men de indbyggere som boede der) var dine handelsmænd; ... *Vedan*[11] og Javan gav sager fra Uzal for dine varer."

Tre steder i Daniels bog, hvor der tydeligt henvises til Alexander den Store og et sted i Zakarias oversættes *Javan* ved *Grækenland*. Josefus nævner også *Javan* som *Grækenland*[12]. Således nævnes altså både Dan og Grækenland som handlende med Tyrus.

Danitterne og mændene fra Tyrus stod naturligvis på meget fortrolig fod. Det var et meget bemærkelsesværdigt privilegium for et fremmed folk - hvis det da er fremmed - at få lov til at hjælpe med til at bygge Salomos tempel. Danitterne og Tyrus folk indgik ægteskaber med hinanden. Den specialuddannede håndværker, som blev sendt med af Hiram for at forestå arbejdet med templet, var søn af en mand fra Tyrus og en kvinde, som tilhørte Dans stamme[13].

Slægtskabet med fønikierne

Nu må man huske på, at denne intime forbindelse, som Bibelen beskriver mellem fønikierne og Israel, specielt er med Dans stamme. Vi må bemærke denne stammes talmæssige styrke kort efter udvandringen fra Ægypten: 62.700 kampklare mænd (dvs. hverken drenge eller gamle mænd)[14]. Vi må betænke den uddannelse, de havde fået som medlemmer af verdens mest avancerede nation, hvad angik litteratur og videnskab. Moses "blev oplært i al Ægyptens visdom"![15] Vi må heller ikke glemme Guds løfter til Israel. Abrahams, Isaks og Jakobs efterkommere var af en støbning, som ikke brød sammen eller visnede ved kontakt med andre folkeslag! Vi må huske alt dette, fordi vi finder græske, irske, skandinaviske og engelske beretninger, som koger af henvisninger til et bestemt folkeslag ved navn *danai, dannans* eller *dannonii*, som enten kaldes fønikiere eller nævnes i selskab med fønikierne. Næsten uanset, hvor man fortæller, at fønikierne drev handel, hører vi om disse *danaider,* eller vi finder en flod eller et område, som er præget med Dans navn på den måde, som vi ud fra skrifterne kan skønne, at Dans stamme havde for vane lige fra den tidligste tid.

10. Ezekiel 27 17,19
11. GT oversættelse af 1931 : o.a: Teksten er en smule kryptisk og har givet oversætterne nogle problemer, der er mange mulige alternative oversættelser, men den nye danske oversættelse af 1992 oversætter ganske rigtigt ודן,Vedan til *og Dan*, som de fleste andre oversættelser, til gengæld har den nye danske valgt en variant med ויין = *VJJN = og vin* i stedet for at oversætte ויון *VJVN = og Javan = og Grækenland*
12. Josefus I.VI.1
13. 2.Krønikebog 2 13
14. 4. Mosebog 2 25-26
15. Apostlenes Gerninger 7 22

I en forelæsning for jødiske arbejdere og deres familier på en jødisk forskole 23. maj 1875, udtalte Rabbi A.L.Green følgende:

"Vore forfædre virkede i deres lykkeligste stunder, i nationens guldalder som datidens offentlige transportsystem. De rejste med handel for øje til alle kendte lande, nær og fjern. Salomos skibe var på linje med den fønikiske flåde. Havnene i Eilat og Ezjon Geber var fulde af tarsis-skibe, som sejlede via Eilatbugten til Det indiske Ocean, til Ofir, Saba og det arabiske Felix , til Indien og Ceylon og gennem Herkules Søjler (Gibraltar). De hjemførte kobber fra Cypern og tin fra Spanien, måske endog fra Cornwall. Talmud vrimler med forordninger, som udspringer af de særlige behov, der skyldes disse forskellige aktiviteter. Synagogerne var fra gammel tid forbundet med særlige industriområder og blev besøgt af specialiserede handelsmænd. Et arbejdsritual blev udviklet specielt til at betjene kunstnerne og de handlende til lands og til vands. Handelsvirksomhederne i deres forskellige rammer var dækket af et beundringsværdigt internationalt lovkompleks. Agenturlove, forsikrings- og hypotekslove var standardiserede og skriftligt formulerede. Veksler og checks blev anvendt allerede på Mishnah's tid."[16]

Israelitiske og fønikiske aktiviteter

Vi må her standse op et øjeblik for at spørge os selv: Hvad er der blevet af denne foretagsomhedens og eventyrets ånd? Denne aktive, udfarende og rastløse ånd? Den virker ikke påfaldende hos nutidens jøder.[17] Hvad er der blevet af dette handels- og søfartsfolk, som denne lærde jødiske forelæser beskriver, når han taler om Israel "i nationens gyldne storhedstid?" Det ligner afgjort ikke nutidens jøder - det ligner snarere en beskrivelse af os selv (englænderne i deres storhedstid - o.a.).

I *"Manual of Ancient History"* (s.214) kan man læse følgende:

"Fra midten af det sekstende til midten af det fjortende århundrede f.Kr. blev der grundlagt adskillige kolonier fra Ægypten, Fønikien og Frygien i forskellige dele af Grækenland. Disse medførte talrige fremskridt på kunstens og videnskabens områder, som var frembragt i de respektive fædrelande. En fønikisk koloni under Cadmus blev grundlagt i Bœotien; han var den første, som indførte anvendelsen af bog-

16. Jewish Cronicle 28.maj 1875
17. Nutiden = 1800-tallet

staver i Grækenland. ... Fønikierne var i denne periode de ubestridte herrer over Ægæerhavet. (s. 86) - "Cypern var ikke kun en koloni, men en af Tyrus' provinser. Fra Cypern udbredte de deres kolonier til Kreta, hvorfra de fortsatte til Afrika, Sicilien og Sardinien. . . . Den iberiske Halvø - som i skriften kaldes Tarsis - var det land, hvori tyriterne havde deres mest indbringende handel. De kolonier, de grundlagde, blev hurtigt uafhængige stater. Der blev også grundlagt kolonier hinsides Gibraltarstrædet. Handelen udstrakte sig til De britiske Øer og til Vesterhavets kyster. Det vides, at fønikierne overgik grækerne med anlægning af handelsforetagender langs Lilleasiens kyster og Sortehavets bredder . . . I de østlige havområder havde de etableret sig ved Den persiske og Den arabiske Golf."

Forstavelsen Don eller Dan.

Lad os nu prøve at følge Dans fodspor i dette fønikiske lys, så vil vi se, at næsten uanset, hvor fønikierne har været eller tæt derved, der finder vi spor af Dans navn et eller andet sted: et sted, en flod eller en provins - ligesom de gjorde det i deres tidligste uafhængige erobringer i Israel. Vi finder for eksempel ved Rødehavet: *Don*gola[18]; i Grækenland: Kalydon, en flod i Attika[19], Eri*dan*; Make*don*ien, *Don*au floden, *Dan*astris (nu Dniestr), *Dan*apris (nu Dniepr) og selve floden *Don*.

Inden vi taler om folket i Grækenland og om colkerne i den østlige del af Sortehavet, vil vi følge den sandsynligste rejserute for en gruppe, som følger Donau op til dens kilder i de schweiziske bjerge. Derfra følger de en anden flod Rho*dan* (nu Rhône) ned til havet ved den gamle fønikiske by Massilia, som nu hedder Marseilles, og derfra videre over havet til Sar*din*ien. Vi vender tilbage igen til Schweitz for at følge floden Eri*dan* (nu Po), som flyder østpå gennem Venedig til Adriaterhavet.

Venedig og Fønikien

Mens vi er ved Venedig, vil jeg henlede opmærksomheden på følgende: Af Ezekiel 28^{12-16} fremgår det, at Tyrus som et af sine symboler havde et kerubisk væsen. Kongen af Tyrus kaldes i et tilsyneladende

18. Hovedparten af denne artikel blev givet som forelæsning i Clapham i 1876, hvor Rev. Canon Titcomb, senere Biskop af Rangoon, kom på talerstolen. Skønt han er en afgjort Anglo-Israelit og tror på Dan som en særdeles foretagsom pioner, gjorde han indvendinger mod min påstand om, at Don-gola havde noget som helst at gøre med Dan. Han mente, at det ville være at "gøre Dan allestedsnærværende", hvis vi også ville spore ham til Afrika. Men rent faktisk er dette en af de letteste påstande at forsvare, idet der i Dongola og omegn i dette øjeblik befinder sig to folkeslag - falashaer og karmantaer - som bekender sig til den jødiske tro, kalder sig selv israelitter og er anerkendt af de engelske jøder.

19. Ifølge Strabo

spottende budskab, for "den salvede kerub" og "den skærmende kerub". Vi finder også en bevinget løve i forbindelse med Venedig. Desuden var Tyrus som hovedstaden i Fønikien datidens stolte handelsby. Det var den samme position, Venedig som hovedstad indtog i middelalderen. Kan man ikke spore en væsentlig lighed mellem navnene *Venetia* og *Phønikia*?

Stille flyder Don

Fra Venedig vender vi tilbage til *Dan*astris (nu Dniestr) og følger den til dens udspring, hvor vi får fat i Vistula, ved hvis munding vi finder *Danzig* ved bredden af Co*dan* Bugten (nu Baltiske Bugt), vi tager tværs over til *Dan*nemora på den anden side af den finske bugt, ned ad det baltiske hav til *Dan*mark, som er vor elskede prinsesses hjemland.

Tager vi over Vesterhavet, finder vi Humber, hvor vi finder floden *Don* og tager sydpå til *Dun*caster. Her finder vi et helt landskab *Dan*nonia, som nu hedder Devonshire. Derfra kan vi gå tværs over til det uomtvistelige hovedkvarter for *dan*nanerne, Nordirland, som i gammel tid hed Scotia, hvor vi finder en umådelig procentdel ikke blot i form af stednavne, men i de almindeligste tilnavne, som har forstavelsen *Don*, som for eksempel *Dun*dalk, *Don*egal, *Don*aghadee. Dette sidste sted er, hvis ikke det allerførste, så i hvert fald det tidligst *kendte* tilholdssted for *Tuath de Dannan*. Det har en umiskendelig hebraisk klang over sig, og hvis det omskrives på hebraisk, bliver det til *Dan*haghedee: דן העדי = "Dan mit vidne."

Fra det gamle Scotia går vi over til det nutidige Scotia eller Cale*do*nien, hvis navnebror vi fandt i Grækenland. Her har vi blandt mange andre navne som *Dum*fries, *Dum*barton (hvor *n*'et foran de efterfølgende læbelyde er labialiseret til *m*), *Dun*dee og Aber*deen* (*Don*s mund) og selve floden *Don*.

Kort over stammernes arvelodder i Israel

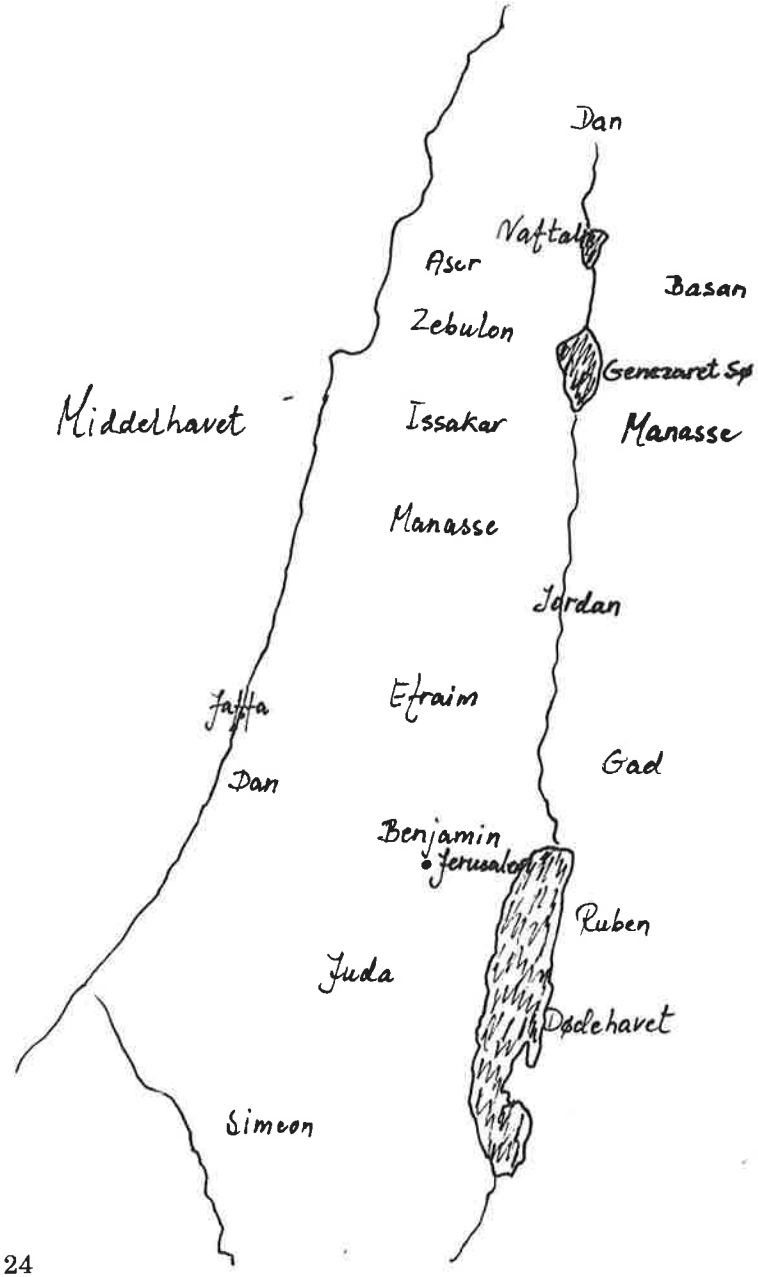

Kapitel II

De græske danaider er identiske med Israels danitter

Begges ægyptiske herkomst - Samstemmende kronologi - Græske danaider kaldet argivitter - Latham's opfattelse - Begges fønikiske forbindelser - De argivittiske danaider også kaldet heraclidæ - Lakedæmonierne er argivitter og heraklider - Slange- og ørnesymbolet er almindelige for begge - Ægyptiske inskriptioner om slangetilbedelse refererer til begge, ved Dr. Brugsch - Makedonierne eller deres herskerklasse var argivittiske danaider. Slange- og ørnesymbolerne hos Alexander den Store og hans generaler - Lakedæmonierne (dvs. Danai Heraclidæ) - Deres ørne-slange Segl - Den jødiske yppersteprests anerkendelse af, at de var "brødre af Abrahams slægt".

Efter at have givet et alment overblik over vores arbejdsområder, som de er markerede ved de *navne* som knytter sig til floder og landområder, så lad os nu se, hvordan historien og forskellige tegn vejer til fordel for, at vi kan identificere disse fodspor, som de *græske* danaider har sat, som identiske med de *israelske* danitter.

Den fælles ægyptiske herkomst

I historien er de berømte græske danaider dem, som træder stærkest frem. Danaus, beretter den, kom fra Ægypten - men det samme gælder jo Israel. Og Jethro's døtre, som fortalte deres far om deres møde med Moses, sagde: " der var en *ægypter*, der hjalp os."[1] Strabo, som levede mellem år 40 f.kr. og 20 e.Kr.,siger: *"Ægypterne var forfædre til de nuværende jøder."*[2] Apion, en ægyptisk præst i det første århundrede inden Kristus, kalder israelitterne for bortløbne ægyptere. Således styrker dette sandsynligheden for, at de er identiske, når danaiderne

1. 2. Mos. 2 19
2. Strabo 16.2.34-35

fra den græske historie beskrives som hidrørende fra Ægypten. Danaiderne nævnes af Homer, Pindar, Euripides, Strabo og andre af antikkens kendte historikere.

Samstemmende kronologi

Når vi taler om Homer og de endnu tidligere tider, som han besang, kan vi måske være tilbøjelige til at forestille os, disse var *så* gamle, at vi slet ikke har nogle tidligere optegnelser; men det vil være godt at opfriske vores hukommelse med et par dateringer. Belejringen af Troja, hvis helte på begge sider af fronten Homer har foreviget, menes at have fundet sted omkring 1195 f.Kr.; men Debora og Barak bebrejdede Dan, at de var gået ombord i deres skibe næsten 100 år tidligere, nemlig 1285 f.Kr.; og Josvas erobring af det forjættede land fandt sted bare 150 år tidligere omkring 1443 f.Kr. De forskellige andre historiske dateringer henviser tidspunktet for danaidernes ankomst til Argos til et sted mellem 14 og 200 år *efter* indtagelse af det forjættede land.

Græske danaider kaldet argivitter

Ifølge Euripides og Strabo: *"Da Danaus var ankommet til Argos, udstedte han en lov om, at de, som havde båret navnet Pelasgiotæ i hele Grækenland, skulle kaldes danaider"*[3]. Sammenlign dette med den måde Dans stamme handlede på[4]. Vi erfarer fra Strabo og andre, at denne Argos snart udbredte sit navn til Peloponnes og siden hen til hele Grækenland, for han siger, *"Homer kalder hele Grækenland for Argos, for han kalder dem alle sammen argivitter, ligesom han kalder dem danaider og achaider."*[5]

Latham's opfattelse

"Jeg mener", siger Latham (Ethnology of Europe, s. 157), " at det besmykkende navn hos de argivittiske danaider ganske enkelt henviser til den israelitiske stamme Dan, men vi er bare så vant til at begrænse vores tankegang til Palæstinas landområde, når det drejer sig om israelitterne, at vi behandler dem, som om de var *adscripti glebæ (Latin: Vokset fast i jorden o.a.)* og ignorerer den andel, de kan have haft i resten af verdenshistorien. Dans, Efraims og Asers havne mellem Tyrus og Askalon har uden tvivl haft samme historie som havnebyer i almindelighed. Det har ikke ligget på Middelhavets kyst for ingenting. Hvilket lys kunne der ikke være blevet kastet over oprindelsen

3. Strabo 5.2,4
4. Dommerbogen 28[29]
5. Strabo 8.6,5

af Peloponnes' navn og Pelop-slægten, hvis der et andet sted i verden havde eksisteret en anerkendt nation ved navn Pelopes, som med uigenkaldelige forbindelser og ifølge samtidige optegnelser havde ligget på Asiens kyst. Hvem ville have tøvet med at forbinde de to ? Ikke des mindre er dette netop tilfældet med danaiderne og danitterne, men dem er der ingen, som forbinder med hinanden !

Begges fønikiske forbindelser

For at vende tilbage til Argos, danaidernes første by, som er begyndelsen til hele Grækenland, så havde den forbindelse med to andre byer: Mykene og Tiryns. Sidstnævnte ligger så tæt ved danaidernes by, at den meget vel kunne havde fået sit navn fra Tyrus. Der er et andet lignende tilfælde, idet Danastr (Dniestr) sommetider kaldes *Tyras*[6] og det folk, som boede der, kaldes tyritæ, og det er ikke urimeligt at formode, at man som følge af den nære forbindelse mellem Tyrus folk og de israelittiske danitter, kunne komme i tanke om at bruge navnene i flæng.

De argivittiske danaider kaldtes også heraclidæ

Argos siges af grækerne at havde været Herkules' fødested, men Herodot, som gjorde sig nogle anstrengelser for at finde ud af, hvem Herkules virkelig var, foretog en særlig rejse til Tyrus (2.44) og fandt der et ældre tempel til ære for Herkules.

Oprindelsen af den græske Herkules, eller snarere *Herakles*, som han hedder på græsk, forekommer mig at have ligget i de dristige eventyr og udflugter fra de søfolk fra Tyrus og Dan, som en krydsning mellem handelsrejsende og sørøvere. På baggrund af disse, skabte man et idealbillede, som passede til denne heroiske tidsalder, og som stemte godt overens med den tidligste guddommelige befaling om at *"gøre sig til herre"* og *"herske"*.[7] På hebraisk betyder *rakal* at handle, og herakliim betyder handelsmænd.[8]

De, som udgik fra Argos og underlagde sig andre dele af Græken-

6. Herodot 4,51; Strabo 7.1,1
7. 1. Mosebog 1[26-27]
8. Argoz ארגז stammer også fra רגז ragoz at bevæge, flytte er hebraisk for "en flytbar kiste" et navn, som meget vel kunne symbolisere handel eller samfærdsel (således også Argosy, et handelsskib). Og Herakles berømte moder, *Alkmene* (Hvis navn undertiden anvendes om Minerva *Videnskabens Gudinde)* ser meget hebraisk ud, og kan vel stamme fra כימה chimeh, hede eller varme, som ved frembringelse eller et tab af styrke sammen med forstavelsen אל som i det arabiske *Alkemi*. Dette virker så meget mere sandsynligt, som Alkmene ansås for at være datter af *Elektryon*, som afledes af det græske ord for *Rav*, ved gnidning af hvilket, der kan frembringes *elektriske* gnister; dette var i hvert fald kendt af Thales, som var en såkaldt fønikier omkring 600 f.Kr. Men det græske ord Elektron, synes at

land, omtales som *heraklitter* eller *efterkommere af Herakles*. For en tid, tilsyneladende i den forvirring, som den trojanske krig forårsagede, blev de drevet nordpå ud af Den peloponnesiske Halvø. Denne generobrede de dog nogle år senere ved det, som man kaldte "Herakles' efterkommeres tilbagekomst" (se Müllers: "Dorernes Historie"). Fra disse nedstammer lakedæmonierne, hvis hovedstad var Sparta. Således var Agamemnon, som blev valgt til øverstkommanderende for alle grækerne, der var på vej til belejringen af Troja, konge af Argos og Mykene og hans broder Menelaos var konge over Sparta, lakedæmoniernes hovedstad.[9]

Lakedæmonierne er argivitter og heraklitter

Herodot kalder Theras, som er konge af Lakedæmonien, for cadmemer og fønikier.[10] Men med den sammenblanding, der sker mellem ægyptisk og fønikisk afstamning, som på beundringsværdig vis passer på israelitterne, kan vi i hvert fald slå følgende fast:
Der ankom et folk ved navn danaiderne til Argos og udbredte deres herredømme over hele Grækenland, og lakedæmonierne, hvad enten de nu var argivitter eller heraklitter, var den mest bemærkelsesværdige stamme fra dette sted. Jeg skal senere vende tilbage til dette punkt.

Slange- og ørnesymbolet er almindelige for begge

Men altså: Vi vil søge at identificere disse græske danaider ved hjælp af deres felttegn. Slangen beskrives af forskellige hebraiske og kaldæiske skribenter som kendetegn på Dan: "Dan skal være en slange ved vejen, en giftslange på stien," sagde Jakob[11]. Slangen var et billede på såvel synd som både visdom og snilde. ("Vær snilde som slanger") og patriarken kan vel havde forudset, at denne stamme ville være den første, der forfaldt til afgudsdyrkelse. I hvert fald har dette faktum hverken undgået de jødiske eller hedenske skribenters opmærksomhed. Som overhoved for tre stammer (d.v.s. en af de fire lejre- havde Dan også *ørnen*, et af de fire kerub-ansigter som tegn. Således optræder disse symboler ofte sammen.

9. (8 fortsat) stamme fra det hebraiske קתר keter, at røge, at få til at ryge; som navneordet, damp, røgelse (hvortil rav , som afgiver en krydret, aromatisk røg, anvendtes i stor stil) denne også i forbindelse med partiklen אל al. Grundlaget for det hele kan meget vel være, at der i Theben i Bøotien, hvortil fønikieren Cadmus' emigrerede, fandtes et videnskabeligt akademi. Alkmene, som de ambitiøse unge danitter - sønner af de foretagsomme *handelsmænd*, Herakliim af Argos - betegnede som deres *moder* (Ligesom universitetet op til vore dage kaldes: Alma mater - oversætterens anmærkning)
10. Herodot 4.147
11. 1. Mosebog 49[17]

"Tidlige lærde jødiske autoriteter forsikrer enstemmigt, at Dan bar en skorpion under en ørn" [12]; *"Gamle hebraiske og kaldæiske kilder udtaler, at Dan som felttegn bar en kronet slange eller basilisk, som blev holdt i kløerne på en ørn."*[13]

En af de fire evangelisters (Johannes') symbol er ørnen, og i mange af de afbildninger, som findes af ham, ser vi også slangen. Hans opgave var hovedsageligt, om ikke udelukkende blandt grækerne. Johannes symbol tager undertiden også skikkelse af en drage, som er en sammensmeltning af slangen, ørnen og løven; Dan blev nemlig også af sin far kaldt en "løveunge".

Hvad angår anvendelsen af disse symboler blandt grækerne, finder jeg i Wedgwoods Erindringsbog 1.175: "Cecrops, grundlæggeren af Athen og byens første konge (som også siges at være kommet fra Ægypten og som grundlagde tolv byer) sagdes at være halvt menneske, halvt slange. I en anden beretning siges det, at Athens første konge var en drage - et symbol, som romerne har arvet fra grækerne."

På en athenensisk mønt ses en kvindeskikkelse på en vogn, som trækkes af to *slanger* [14].

Oraklet i Delfi, som blev rådspurgt af folk fra Argos[15], omtaler argivitterne som *"den treslyngede slange"* idet der sandsynligvis henvises til de tre byer Mykene, Argos og Tiryns.

Vi finder også *ørnen* fremtrædende i Grækenland :

Woolridge, Afbildninger af Gemmer (seglsten), London 1868. Nr.161 viser Jupiter Tonans på tronen med scepter, med *ørnen* ved sin side på jorden, fra en graveret krystal.

Calmets Ordbog v. Ashtaroth 3, græsk mønt med en *ørn*. Den berømte statue af Zeus, der sidder og troner i templet på Olympen, holdt et scepter, som var kronet med *en ørn*[16].

Ørnen blev af grækerne betragtet som Jupiters tjener eller ordonnans på samme måde som danitterne, som formodentlig har indført symbolet, betragtede sig selv som Guds udsendte. Jupiters scepter, som er et billede på myndighed og herredømme, var kronet af *ørnen*, hvilket Dan må have fundet særdeles passende.

12. Mazzaroth 39
13. Mazzaroth 39
14. Calmets. Dict.v. Athens, 19
15. Herodot 6.77
16. Saturday Magazine" 1840, XVI,51. Lempriere Jupiter, 382

land, omtales som *heraklitter* eller *efterkommere af Herakles*. For en tid, tilsyneladende i den forvirring, som den trojanske krig forårsagede, blev de drevet nordpå ud af Den peloponnesiske Halvø. Denne generobrede de dog nogle år senere ved det, som man kaldte "Herakles' efterkommeres tilbagekomst" (se Müllers: "Dorernes Historie"). Fra disse nedstammer lakedæmonierne, hvis hovedstad var Sparta. Således var Agamemnon, som blev valgt til øverstkommanderende for alle grækerne, der var på vej til belejringen af Troja, konge af Argos og Mykene og hans broder Menelaos var konge over Sparta, lakedæmoniernes hovedstad.[9]

Lakedæmonierne er argivitter og heraklitter

Herodot kalder Theras, som er konge af Lakedæmonien, for cadmemer og fønikier.[10] Men med den sammenblanding, der sker mellem ægyptisk og fønikisk afstamning, som på beundringsværdig vis passer på israelitterne, kan vi i hvert fald slå følgende fast:
Der ankom et folk ved navn danaiderne til Argos og udbredte deres herredømme over hele Grækenland, og lakedæmonierne, hvad enten de nu var argivitter eller heraklitter, var den mest bemærkelsesværdige stamme fra dette sted. Jeg skal senere vende tilbage til dette punkt.

Slange- og ørnesymbolet er almindelige for begge

Men altså: Vi vil søge at identificere disse græske danaider ved hjælp af deres felttegn. Slangen beskrives af forskellige hebraiske og kaldæiske skribenter som kendetegn på Dan: "Dan skal være en slange ved vejen, en giftslange på stien," sagde Jakob[11]. Slangen var et billede på såvel synd som både visdom og snilde. ("Vær snilde som slanger") og patriarken kan vel havde forudset, at denne stamme ville være den første, der forfaldt til afgudsdyrkelse. I hvert fald har dette faktum hverken undgået de jødiske eller hedenske skribenters opmærksomhed. Som overhoved for tre stammer (d.v.s. en af de fire lejre- havde Dan også *ørnen*, et af de fire kerub-ansigter som tegn. Således optræder disse symboler ofte sammen.

9. (8 fortsat) stamme fra det hebraiske קתר keter, at røge, at få til at ryge; som navneordet, damp, røgelse (hvortil rav , som afgiver en krydret, aromatisk røg, anvendtes i stor stil) denne også i forbindelse med partiklen אל al. Grundlaget for det hele kan meget vel være, at der i Theben i Bøotien, hvortil fønikieren Cadmus' emigrerede, fandtes et videnskabeligt akademi. Alkmene, som de ambitiøse unge danitter - sønner af de foretagsomme *handelsmænd*, Herakliim af Argos - betegnede som deres *moder* (Ligesom universitetet op til vore dage kaldes: Alma mater - oversætterens anmærkning)
10. Herodot 4.147
11. 1. Mosebog 49[17]

"Tidlige lærde jødiske autoriteter forsikrer enstemmigt, at Dan bar en skorpion under en ørn" [12]*; "Gamle hebraiske og kaldæiske kilder udtaler, at Dan som felttegn bar en kronet slange eller basilisk, som blev holdt i kløerne på en ørn."*[13]

En af de fire evangelisters (Johannes') symbol er ørnen, og i mange af de afbildninger, som findes af ham, ser vi også slangen. Hans opgave var hovedsageligt, om ikke udelukkende blandt grækerne. Johannes symbol tager undertiden også skikkelse af en drage, som er en sammensmeltning af slangen, ørnen og løven; Dan blev nemlig også af sin far kaldt en "løveunge".

Hvad angår anvendelsen af disse symboler blandt grækerne, finder jeg i Wedgwoods Erindringsbog 1.175: "Cecrops, grundlæggeren af Athen og byens første konge (som også siges at være kommet fra Ægypten og som grundlagde tolv byer) sagdes at være halvt menneske, halvt slange. I en anden beretning siges det, at Athens første konge var en drage - et symbol, som romerne har arvet fra grækerne."

På en athenensisk mønt ses en kvindeskikkelse på en vogn, som trækkes af to *slanger* [14].

Oraklet i Delfi, som blev rådspurgt af folk fra Argos[15], omtaler argivitterne som *"den treslyngede slange"* idet der sandsynligvis henvises til de tre byer Mykene, Argos og Tiryns.

Vi finder også *ørnen* fremtrædende i Grækenland :

Woolridge, Afbildninger af Gemmer (seglsten), London 1868. Nr.161 viser Jupiter Tonans på tronen med scepter, med *ørnen* ved sin side på jorden, fra en graveret krystal.

Calmets Ordbog v. Ashtaroth 3, græsk mønt med en *ørn*. Den berømte statue af Zeus, der sidder og troner i templet på Olympen, holdt et scepter, som var kronet med *en ørn*[16].

Ørnen blev af grækerne betragtet som Jupiters tjener eller ordonnans på samme måde som danitterne, som formodentlig har indført symbolet, betragtede sig selv som Guds udsendte. Jupiters scepter, som er et billede på myndighed og herredømme, var kronet af *ørnen*, hvilket Dan må have fundet særdeles passende.

12. Mazzaroth 39
13. Mazzaroth 39
14. Calmets. Dict.v. Athens, 19
15. Herodot 6.77
16. Saturday Magazine" 1840, XVI,51. Lempriere Jupiter, 382

Ørnen repræsenteres undertiden med et bundt lynkiler i sine kløer. Dette kan meget vel være grækernes omskrivning af Dans *ørn*, som holder *slangen*.

I Baalbec, som var ydergrænsen for Josvas erobringer[17] og som, selv om det ikke hørte til Dans territorier, i hvert fald ikke lå langt fra hans nordlige grænse, ligger det såkaldte Fønikiske tempel. Det beskrives i "Universal History" Bind 2,266 og i "Notes of a Clerical Furlough" Dr, Buchanan, "Sunday at Home", 1862, p. 743:
"Templet ser ud til at have været dækket med og udsmykket med ørne. Ser man op, når man står under portalen, ser man overliggerens underside, som er rigt udsmykket med uforlignelige udskæringer. Det er en kæmpemæssig ørn, der i sine kløer bærer to slanger, som slynger sig om en stav."

Slange- og ørnesymboler hos Alexander den Store

Alexander den Store af Make*doni*en udgav sig for at være Jupiters søn i form af en *slange*. Ptolemæus (som er et hebraisk navn, der virker mere bekendt, når vi sætter et *Bar* foran *(Bartholomæus)*) og Seleucus, Alexanders generaler, var også make*doni*ere, og deres felttegn bærer ørnens mærke.

Makedonierne var argivittiske danaider

Men vi kan konstatere, at make*doni*erne var argivitter. En af deres fyrster ønskede at deltage i de olympiske lege[18], hvor ellers kun grækere havde ret til at kappes. Man søgte først at afvise ham, men det lykkedes ham at bevise, at make*doni*erne var argivitter.

Det er her værd at bemærke, at Alexander den Store viste den allerstørste respekt for jøderne. Da han blev modtaget af den jødiske ypperstepræst udenfor Jerusalem, erklærede han, at han havde set en person i en tilsvarende påklædning i en drøm. Denne havde ledt ham til at foretage den indeværende ekspedition.[19]

Hvis vi søger videre efter slangens symbol, finder vi ud af, at de gamle ægyptere bevidner, at de græske danaider er identiske med de israelitiske danitter. Det er værd at bemærke, at Danaus, som angives at være ankommet til Grækenland fra Ægypten, blev betegnet som søn af *Belus*. Det blev undertiden stavet *Bela*, hvilket minder stærkt om *Bilha*, den af Jakobs medhustruer, der var moder tilDan.[20]

17. Josva 9[17]
18. Herodot 5.22
19. Josefus Antiq. 11.7.5
20. 1.Mos. 30.4-6

Ægyptiske inskriptioner om slangetilbedelse

Dr. Brugsch, som skriver om israelitternes udvandring, giver os denne oplysning, som jeg har hentet fra "Jewish Chronicle" 21.jan.1876:

"en by ved navn Pi-Tom, med tilføjelsen "i området Sukkot" og at byen er Tanis eller Zoan. Det samme sted kaldes også Pi-Rameses. Pitom og Rameses er imidlertid de steder, hvor israelitterne blev tvunget til at bygge deres plageånders templer og lagerhuse".

Inden vi fortsætter, vil jeg gerne gøre en bemærkning angående denne by, Tanis eller Zoan. Det hebraiske צ , som anvendes i Bibelens *Zoan*[21] kan omdannes til Z, S, D eller T. På græsk og latin har vi for eksempel Zeus, Deus og Theos. [22] Så byen kan lige så godt have heddet *Tanis* eller *Doan*, og i Sortehavet har vi floden *Tanais* eller *Don*.[23] Men for at fortsætte citatet:

"Da de fleste af stednavnene på dette område kun kan afledes af hebraisk, ligesom Sukkot, er det klart, at det er i netop dette område, at vi må søge området Gosen. Navnet Pi-Tom betyder (guden) *Tom*'s by. *Tom* kaldes ifølge inskriptionerne imidlertid også *Ankh*, med tilnavnet den store Gud. Undersøgelser viser, at *Ankh* betyder *"den levende"* og er intet mindre end den ægyptiske oversættelse af det hebraiske *Jehovah* eller *Jahve*. Som symbol for denne gud, *tilbad man i Pitom en slange*. Dette minder os om Moses' kobberslange og dens tilbedelse, som først blev forbudt af Ezekias."

Jeg ville dog snarere antage, at *det var slangen som kendetegn på Dan, der var symbolet for denne by, hvis navn var Tanis*, og som efterhånden blev nedslidt som billede på Dans Gud. Men uanset hvordan det måtte hænge sammen, er det sted, som tillægges den israelske slangetilbedelse, den selv samme lokalitet, hvorfra danaiderne siges at være kommet.[24]

21. Sl.78[12]
22. Således også Heb: Tzor, Dansk: Tyrus, Græsk vilkårligt Sor eller Turos (se Septuaginta Ezek. 37 [2] og 38 [2] og moderne arabisk Sur.
23. Vokalerne *oa* i *Tzoan* og det foreslåede *Doan*, kan meget vel være blevet udtalt som en vokal som *oa* i engelsk l*oa*n eller måske snarere som eng. br*oa*d
24. Dr. Schliemanns samling i South Kensington Museum, som omfatter arkæologiske fund udgravet på Mykene og Argos, er værd at bemærke. Man kan købe lerkopier af nogle af hans metalvaser i London. En af disse siges at være en særdeles elegant formet blomstervase. Håndtagene er udformet som hals, hoved og vinger af en bevinget hest, som tyder på folkevandring. Det er to eller tre små velkendte ægyptiske symboler - uglen og skarabæen, men hovedmotivet er kerubisk. På den ene side er der en mand med ørnehoved, på den anden to løver med menneskehoved og en mand med oksehoved.

Lakedæmonierne og jøderne er brødre[25]

I sammenhæng med de mange almindelige forbindelser og symboler, som allerede er beskrevet, ligger det stærkeste bevis for, at danitterne er identiske med danaiderne i Grækenland i den påstand om slægtskab med jøderne, som lakedæmonierne selv påberåbte sig. Disse var den vigtigste stamme blandt de argivittiske danaider. Denne påstand blev skyldigst bekræftet af ypperstepræsten i Jerusalem.

Det er optegnet i 1.Makkabæerbog 12 og Josefus Antiq. 12-4-10, at lakedæmoniernes konge omkring år 180 før Kristus, sendte følgende brev til jøderne i Jerusalem:

"Arcus, kongen over lakedæmonierne, sender hilsen til Onias, ypperstepræsten. Vi har på skrift fundet belæg for, at lakedæmonierne og jøderne er brødre, og at de er af Abrahams slægt. Da nu dette er kommet til vor kundskab, vil I gøre vel i at skrive til os, hvorledes det går jer."

Ørne-slange Segl

De giver ingen antydninger af, af hvilken art dette slægtskab måtte være, bortset fra følgende (som kun er optegnet af Josefus) der gør opmærksom på seglet: "Dette brev er kvadratisk, og seglet er en ørn med en drage i kløerne" - hvilket faktisk er Dans kendetegn.

Den jødiske ypperstepræst: "brødre af Abrahams slægt"

Ifølge Josefus skulle jøderne have svaret følgende: "Vi har med glæde modtaget brevet, og var godt tilfreds med Demoteles og Aræus, skønt vi ikke havde brug for et sådant bevis, eftersom vi var tilfredse med det, vi kunne udlede af de hellige skrifter."[26] Måske refererede jøderne til Ezekiel 27[19], hvor Dan omtales side om side med grækerne (Dan og Javan).

25. (24 fortsat)På den anden sider to løver med menneskehoved og en mand med oksehoved. Kunne disse være efterladenskaber fra danaiderne? Ægyptologer vil formodentlig sige, at disse var en del af den ægyptiske mytologi. Det kan meget vel være, men det kan også være, at de er blevet lånt af israelitterne som tilbedelse af Jahveh i skikkelse af en slange, foreslår Dr. Brugsch.

26. Josefus 13.5,8

Kapitel III

Dan i Sortehavet

Jasons ekspedition - Thessalierne, såkaldte fønikiere, som sammensatte den, var også heraklitter og argivitter - d.v.s. danaider - Kolkerne, argonauternes efterkommere, anerkendt som slægtninge af lakedæmonierne - Kolkerne praktiserede omskærelse på Herodot's tid - Jasons byer, medisk hjelm - Guddommelig forudseenhed - "Min viede hær" - Halor og Habor, kolkere og iberere - "De kaldede i udvælgelsen" - Stendysser og slangetilbedelse - Indiske inskriptioner om, hvordan Dan og andre israelske stammer, formodentlig i Medien, blev angrebet af Kyros.

Jasons ekspedition

Det var så vidt, det kan tidsfæstes nøjagtigt, omkring år 1280 f.Kr., at Jasons ekspedition, bestående af blomsten af Thessaliens ungdom, stod til søs fra Iolchos havn i skibet *Argo*. Til sammenligning fandt denne ekspedition altså sted omkring 160 år *senere* end Josvas indtagelse af Kana'an, omkring 150 år efter Danaus første koloni i Argos og omkring 5 år efter at Debora og Barak bebrejdede Dan for at holde sig ombord på skibene.

Thessalierne på Argo var også heraklitter og argivitter

Thessalierne er heraklitter, for Thessalos var en mytisk søn af Herakles. Strabo fortæller os, at Thessalien blev kolonialiseret af såkaldte fønikiere[1]. Han fortæller os også, at det var argivittisk.[2] Således er vi igen nået hele vejen tilbage til danaiderne. Der er et yderligere bevis for, at de er de oprindelige danaider, eftersom et skib med argonauternes efterkommere mange år senere fandt vej tilbage til Grækenland og erklærede deres slægtskab med lakedæmonierne, som de kaldte "deres fædre", hvilket blev indrømmet dem.[3]

1. Strabo 9.2.3
2. Strabo 5.2.4
3. Strabo 8.3.19, Herodot 4.145

Lad os vende tilbage til argonauterne: Hvad de egentligt foretog sig, er hyllet i legendernes slør, men det var formodentligt en eller anden form for fribytteri. Herakles var efter sigende ombord; og de sejlede til den fjernestliggende østside af Sortehavet og grundlagde Kolkis, det nuværende Poti.

Kolkerne praktiserede omskærelse på Herodot's tid

Herodot[4] nævner det vigtige faktum, at på hans tid 420 f.Kr., praktiserede kolkerne omskærelse. [5]Han tilføjer: "Jeg fandt ud af, at kolkerne havde mere erindring om ægypterne, end ægypterne havde om kolkerne." Israel ville uden tvivl gennem lang tid have en levende erindring om ægypterne! Han siger også[6]: "Kolkerne er de eneste, der fremstiller linned på samme måde som ægypterne, og hele deres levevis og sprog ligner hinanden i begge folkeslag; men det kolkiske linned kalder grækerne sar*don*isk[7], mens det, der kommer fra ægypterne, kaldes *ægyptisk* linned.

Jasons byer

Disse argonauter, som måske fik forstærkninger af nye grupper af deres landsmænd, pionerede sig vej ind i landet, for Strabo fortæller: "Man kan stadig finde spor efter Jasons ekspedition, og Jasonica eller Jasonsbyer, møder man overalt i Armenien, Medien og de omgivende lande." [8]

Medisk hjelm

Den mediske hjelm var kronet af en slange beretter adskillige skribenter. Mon ikke dette kan være blevet indført blandt folket af disse danittiske kolonister?

4. Herodot 2.104
5. Herodot tilføjer: "Syrerne i omegnen af Thermodon (en flod, der løber ud i Sortehavet) og floden Parthenius, indrømmer sammen med deres naboer macronerne, at de lærte den samme skik for ganske nyligt af kolkerne." Således var der en ægte koloni fra Syrien i disse egne. Vedrørende denne passage hos Herodot udtaler Josefus, at ingen som helst andre af indbyggerne i Israel end jøderne, praktiserede omskærelse. (Josefus agst. Apion 1.22). I stedet for at lære det af kolkerne, er det muligt, at disse immigranter fra Syrien, vendte tilbage til pagten ved kolkernes tilskyndelse eller eksempel.
6. Herodot 2.105
7. זר Zar (fra זרה at *sprede, splitte), en fremmed(gjort)* " som var blevet ligesom adsplittet, på afstand eller fjernet fra andre" (Parkhurst Lexicon); altså faktisk en *frigjort* eller *emigrant,*. Altså betyder *sardonisk* eller *sardinsk afskårne danitter* eller noget der er skabt af disse eller tilhører dem.
8. Strabo 11.14.12-14 og 1.2.39

"Min viede hær"

Bibelen giver os et vidnesbyrd om Guds forsyn. I Esajas 13, som sammenkalder hærene til Babylons straf, skal deres samlingsbanner løftes op på et nøgent bjerg - d.v.s. Armeniens bjerge - som var udgangspunktet for svøben. De første, der kaldes, er *"min viede hær"*(v.2-3); og i vers 17 nævnes mederne. Men hvem andre end Israel kunne kaldes Gud indviede?

Guddommeligt forsyn

Hvad så? Det viser os, at 500 år før Israels fangenskab, forberedte Gud allerede noget, som skulle sikre Israels sikkerhed og tryghed. Han forudså Israels synd og dets nødvendige straf og sørgede for, at det land, som de skulle bortføres til, blev åbnet for dem og beredt for dem af deres mere dristige brødre, danitterne. Gud havde frembragt babylonierne som en tugtelse af Israel, der havde vendt sig til de babyloniske guder; men samtidig fremavlede Han i al hemmelighed i Mediens bjerge, nord for Babylon en stab af sine egne *"indviede"*, som var en udlægger af Israel. Dem kunne Han anvende til at ødelægge Babylon på grund af dets unødvendige og overdrevne grusomhed mod Hans folk. Disse *"indviede"* i Medien kan give os et tip om den bemærkelsesværdige mand, Kyros, som Gud kalder *"min salvede"*[9] .

Halor og Habor, kolkere og iberere

Sir Isaac Newton [10] og de fleste andre historikere antager, at Halah og Habor er Kolkis og Iberia[11]. Allatius antager, at de israelitter, som boede på Chaborras, også befolkede landene i Iberia og Kolkis. Han henviser til Konstantin Porfyrogenetes som støtte for, at indbyggerne i Iberia er af israelsk oprindelse. Navnet Iberia tyder - ligesom Bitynien, der også ligger på Sortehavets kyst - på hebraisk oprindelse.

Yderligere finder vi i Ezra 8^{17}, at Ezra ved tilbagekomsten fra de 70 års babylonisk fangenskab ikke havde nogle levitter. Han måtte derfor sende bud til "overhovedet Iddo i byen Kasifja for at overtale Iddo og hans brødre i byens Kasifja til at sende os tjenere til vor Guds hus." I Dr. Hendersons russiske undersøgelser identificeres Kasifja som et område, der grænser op til Det kaspiske Hav.

9. Esajas 45[1] - se noten til Gimri i Kapitel 4
10. Chronicles of Ancient History s. 283 - *Isaac Newton*, som i verden kun kendes for sine naturvidenskabelige opdagelser, var ligesom mange andre berømte videnskabsmænd en personlig kristen og udgav flere bøger om åndelige emner end om videnskabelige. Men da verdens tidsånd ikke ønsker at høre om disse ting, er de gået i glemmebogen. o.a.
11. 2. Kongebog 18[11]

"De kaldede i udvælgelsen"

På apostlenes tid var det anerkendt, at der boede medlemmer af de 10 stammer spredt rundt omkring i Lilleasien. Peters første brev er nemlig adresseret *ikke* til "de fremmede i adspredelsen", men til *"dem, der bor som udlændinge i adspredelsen."*[12] "Adspredelsen" er det udtryk, som jøderne anvender om de ti stammer.

Josefus erklærer[13], at da Ezra fik tilladelse til at vende tilbage til Jerusalem og genopbygge templet, "sendte han en kopi af brevet til alle dem at sit eget folk, som boede i *Medien.*" Han tilføjer: "Men dengang forblev hele Israels folk i dette land, hvorfor der kun befinder sig to stammer i Asien og Europa, som er underlagt Romerriget. De ti stammer befinder sig den dag i dag hinsides Eufrat i så stort et antal, at de ikke lader sig tælle."

Stendysser og slangetilbedelse

I sin beskrivelse af Kolkisområdet nævner Dr. Clarke de enorme mængder af stendysser (varder eller gravhøje), som han mener må være anbragt som vejvisere over de enorme sletter, som strækker sig mod Azovs hav. Det minder os om profetens opfordring til det forviste Israel: "Rejs dig vejvisersten, sæt mærkesten op, ret din tanke på højvejen, vejen , du gik. Vend hjem, du Israels jomfru til dine byer!" Jeg har observeret det samme ved Donau, hvor gravhøje strækker sig fra Widdin i sydøstlig retning, tilsyneladende hen imod Burgas-bugten; nogle få er synlige på nordbredden i nordvestlig retning.

Det russiske arkæologiske Selskab åbnede en af disse gravhøje i nærheden af Poti. I den var der en stor buet hvælving, som var smukt konstrueret af hvid kalksten. I den fandt man en guldslange med rubinøjne. Beni-Israel i Indien tilbeder i hemmelighed en sådan slange, normalt dog af sølv[14].

Indiske inskriptioner om Dan og andre israelske stammer

Klippetemplerne i Indien giver os yderligere vidnesbyrd angående tilstedeværelsen af danitter og andre af Israels stammer i områderne omkring Sortehavet. (Den Kyros, som nævnes, er formodentlig ham, som selv blev dræbt ved et fremstød mod massageterne.) Fra forordet af "Moore's Saxons of the East and West" citerer jeg følgende oversættelse af en hebraisk inskription på et klippetempel i Karnari 35 km nord for Bombay:

12. Se den græske grundtekst og Alfords noter om dette skriftsted.
13. Josefus Antiq. 11.5.2
14. Carpenter 42

"Se, tilbedelsen af Saka er mine læbers frugt. Hans have, som Kyros nedlagde, var glødende rød, se nu er den sortnet. Hans folk, som blev opirret, ville have deres rettigheder, for de blev nedslået ved råbet om Dans afrejse, som da de blev udfriet blev fuldstændigt frie . . . Alle blev vældige og Saka's mund, som talte dem venligt til, førte fyrsterne sammen af Hararis folk (bjergfolket fra Efraims bjerge blev kaldt således 2.Samuel 23.9-11). Hvad angår Dan, så var hans frigørelse ødelæggelse, undertrykkelse og strid. Han vendte sig stolt bort, han drog af sted to gange. Den forudbestemte tanke er en beredt hånd: Ja, Gotha (d.v.s. Sortehavets modsatte bred, nordkysten hed Gothland) som biede på Dans tilsynekomst, gav skjul for den landflygtige. . . De forløste fra Kasha vandrede omkring som en fremdrevet hjord."[15]

Navnet *Saka*, som anvendes i inskriptionerne som titel på deres gud, er en af de betegnelser, som betyder *"den allerreneste"*, og som anvendes om Gud i den jødiske påske den dag i dag. De, som brugte den, var i selskab med Dan, og da den er hebraisk, og der synes at blive henvist til Efraims fyrster, så var de formodentlig efterkommere af Samarias deporterede og af Ruben og Gad og Manasses halve stamme[16], som havde haft næsten to århundreder til at vokse og udbrede sig. Kunne de ikke også meget vel være identiske med sakaierne eller skytherne, som på dette tidspunkt havde herredømmet over disse områder? Perserne kaldte skytherne for Sakai. Jewish Cronicle 24. marts 1876 nævner Zakkai som et af de ældste slægtsnavne blandt jøderne i Ko Chin, som lever der den dag i dag.

Sakai og skytheres forbindelse med danaiderne

I det følgende kapitel vil jeg søge at påvise den sammenhæng, der er mellem Israel og disse sakai eller skythere, og deres forbindelse med danaiderne.

I de historiske fakta, som jeg her har fremført og søgt at forbinde med hinanden, er der et enkelt punkt, som kræver forklaring, inden vi forlader dette kapitels emne. Mange vil spørge: " Hvis vi antager, at lakedæmonierne, thessalierne og kolkerne er danitter fra Israel, hvorfor er der så kun spor af omskærelsen blandt kolkerne?"
Svaret er, at det danitiske element mange steder kun var en forholdsvis lille håndfuld. Hovedsageligt bestående af de mere kløgtige, foretagsomme krigsvante og målbevidste ånder, som blev avlet i ørkenen under Moses . De ville uvægerligt gøre sig til herrer over folk på et lavere socialt udviklingstrin. Dette kunne gøre rede for, at "Herakles ef-

15. Se noten til kapitel 4 den mere religiøse del af dem
16. 2. Kongebog 17 29 2. Kongebog 15 29

terkommere" undertiden blev tvunget til at flygte fra deres lande og foretage en ny mønstring, inden de kunne vende tilbage. Danaus' koloni i Argos var uden tvivl en sådan gruppe, hvilket skal vise sig senere. De andre kolonier var formodentlig af samme art. Hvis makedonierne *generelt* havde været argivitter[17], ville det have været for almindeligt kendt og erkendt til, at spørgsmålet var blevet rejst ved de olympiske lege, hvor en af deres fyrster[18] blev tvunget til at bevise sin argivittiske herkomst, inden han kunne blive optaget på deltagerlisterne.

Jeg antager, at kolkerne som efterkommere af de ædleste af thessalierne, argonauterne, hovedsageligt om ikke udelukkende var af hebraisk afstamning. Dette styrkede deres position i Kolkis og begunstigede bevarelsen af deres karakteristiske skikke i dette afsides hjørne. Derimod blev det hebraiske blod udvandet i Grækenland, hvor de af israelitternes særlige skikke, som ikke var til almen nytte eller interesse, forsvandt, efterhånden som Grækenland blev centrum for forskellige folkeslags interesse i fremskridtets tidsalder.[19] Således tror jeg, at kolkerne bevarede omskærelsen indtil Herodot's dage, mens lakedæmonierne, når de påberåbte sig slægtskab med jøderne, kun kunne henvise til deres gamle skrifter og deres våbenskjold.

17. Septuaginta (Esther 9 24) oversætter "*Agagiten* Haman" som "*Makedonieren* Haman.

18. Herodot 5.22

19. se også Herodot 2.104: "Fønikierne, som har haft noget handelssamfund med Grækenland . . . afholder sig fra at omskære deres børn."

Kapitel IV

Dan blandt skytherne

Spørgsmålet om omskærelse - Skuthi eller skythere er hebraisk for vandrere, eller de, som bor i midlertidige boliger - Blev betragtet som heraklitter af grækerne - Skythisk beretning om datering af deres første fremtræden som nation - Tid og sted for deres opdukken, ifølge historikerne - Deres karakter - Saka, sakaier og gimiri, eller Beth Kumri af Medien - Det skythiske folk ved det nordlige Sortehav - Kong Saulios - Gruph og ch'ruv - Sproget - Skythernes guder er syro-fønikiske - Gotherne, det romerske navn for skytherne - Arsareth - Sacasuni og saxere

Skønt vort emne stadig - ligesom i det foregående kapitel - er "danaiderne eller Dan i Sortehavet", så lad os nu se lidt nærmere på hans forbindelse med skytherne eller sakaierne. I slutningen af forrige kapitel, havde vi nemlig gennem Bombay inskriptionerne hørt om Dan, som havde levet blandt "Saka folket" (øjensynligt i Medien eller Armenien). Han havde "revet sig løs" for at sejle over til Gothland på Sortehavets nordkyst, dengang Kyros kom imod dem. Til Jasonsbyerne i Medien og Armenien har vi sporet Dan skridt for skridt i skikkelse af de græske danaider og de heraklittiske handelsmænd, kolkerne, som overholdt omskærelsen, lakedæmonierne som direkte blev anerkendt som *brødre* af jøderne og havde kendskab til Dan.

Vi har også set, at Armenien og Medien var de lande, som stammerne blev deporteret til af assyrerkongerne, og det er nord for Sortehavet, at vi på Herodots tid finder størstedelen af skytherne placeret. Det er også der, at vi finder de floder, som er præget af Dans navn: *Don* eller *Tan*nais, *Danapris*, *Dan*astris og *Don*au.

Hvem var nu skytherne, disse nye venner og ledsagere, som de foretagsomme danaider mødte i Asien? Det ville kræve et selvstændigt værk af betragtelig størrelse at påpege alt, hvad der kunne siges om skytherne. Selv om de måske ikke *udelukkende* bestod af de landsforviste og "undslupne" af Israel, indbefattede de i det mindste disse.

For nogle år siden udgav jeg en lille afhandling: *"Vore skythiske forfædre identificeret som Israel"*; men de seksten sider, den omfattede, kunne nemt udvides til tres som følge af de mange yderligere beviser, som i mellemtiden er dukket op. Jeg vil derfor kun ganske kort berøre nogle få af hovedpunkterne.

Spørgsmålet om omskærelse

Men måske skulle vi lige gentage det spørgsmål, som sikkert er opstået hos en del af læserne: "Hvis skytherne virkelig er Israel, *hvorfor er der så ingen tegn på, at de foretager omskærelse, som det gjaldt for kolkerne?"*

Hertil kan jeg kun svare, at kolkerne var emigrerede *frivilligt* på et forholdsvis tidligt tidspunkt, hvor alt var nyt blandt israelitterne. Deportationen af resten af Israel skete derimod først fem til seks århundreder senere. Den fandt *ikke* sted, fordi de *holdt* lovene og pagterne, *men tværtimod netop* som *straf* for at de *brød* pagterne og holdt sig til andre guder, idet de efterlignede de omkringboende folkeslags religioner.

Det besynderlige er ikke, at israelitterne skulle have undladt at overholde omskærelsen, men snarere, at der overhovedet var nogen af dem, som f.eks. kolkerne, der havde bevaret denne praksis. Peter beskriver den som "åg på disciplenes nakke, som hverken vi eller vore fædre har magtet at bære"[1]. Under de fyrre års vandring i ørkenen, blev omskæringen totalt forsømt.[2]

Skythe er hebraisk for midlertidige boliger.

Mr. H.P.Smith[3] og Professor Rawlinson[4] er enige om, at skythere ikke er navnet på noget specifikt folk, men en betegnelse, som anvendes for alle nomader eller omvandrende hyrdefolk.

På hebraisk betyder dette ord "vandrende", og det er forbundet med en af de vigtigste fester. Det er den eneste fest, som er vigtig nok til at blive fejret efter alle tings genoprettelse, nemlig løvhyttefesten eller סכות *skoth, skot* eller *sukkot* (hytter), som blev indstiftet til minde om Israels *vandringer* i ørkenen.[5] På hebraisk hedder de, som bor i hytter סכותי *skuti eller skoti, eller som vi ville kalde dem sukkotter.*

1. Apostlenes Gerninger 15[10]
2. Josva 5[2-9]
3. Ancient History of the East," p.472)
4. Herodot, note ang. Skytherne
5. 3. Mosebog 23[40-43], Zakarias 14[16], 1. Mosebog 23[17]

Skytherne blev af grækerne betragtet som heraklitter.

Grækerne adopterede ordet, muligvis indført af danitterne og talte om skytai, hvilket vi har overtaget som skythere via latin. Men grækerne kan ikke påvise nogen meningsfuld oprindelse af dette ord, men siger, at disse skythai nedstammer fra en eller anden Skuthees, som ifølge legenderne var søn af Herakles og en moder, som var halvt slange.[5] Her påpeger altså de græske sagn en forbindelse mellem skythere og heraklitterne eller danaiderne og endnu en gang dukker *slangen* op i billedet. Der synes også at være en vis overensstemmelse med disse ting i skythernes og lakedæmoniernes sagn. Skytherne siger, at deres forfader var *Targetaus*, en søn af Jupiter med datteren af en flod[6], men lakedæmonierne siger, at Lakedæmo var søn af Jupiter og bjerget Taygetus eller Taygeta.[7]

Ifølge legenderne dukker de op under en konge *i ørkenen*[8] 1000 år inden Dareios' ekspedition år 500 f.Kr. Dette svarer til det tidspunkt, hvor Israel var under Moses varetægt *i ørkenen.*

Tid og sted for deres opdukken, ifølge historikerne

Den dato, historikerne fastsætter for deres første tilsynekomst på Araxes i Medien *som et foragteligt folk*[9], stemmer med tidspunktet for assyrerkongernes landsforvisning af Israel til disse områder.

Hvad angår deres hurtige vækst og ekspansion, deres fremragende love, deres uddannelse, afsky for svin m.m. kan man konferere med Diodorus, Herodot, Strabo, Aiskylos, Epiphanius m.fl.

6. Herodot 4.8
7. Herodot 4.5
8. se appendiks B: "Hvad skytherne fortalte Herodot" - Eftersom skythere blot betyder *de, som bor i hytter*, altså nomader, så betegner navnet uagtet dets hebraiske rod ikke nødvendigvis en etnisk identitet på det folk, det anvendes om - med mindre det ledsages af andre vidnesbyrd. Herodot skelner ofte mellem selve skytherne og andre stammer, som bor iblandt dem og har optaget skythiske skikke, men som ikke var skythere af afstamning eller sprog. Han taler om den skythiske nation som meget belæst, men om visse stammer som forfærdelige barbarer. Strabo citerer også adskillige forfattere, som taler om sakai'ernes fremragende love og sædvaner. En skythisk stamme, som betegnes som *"en retfærdig race"*. Navnet Saka er en bedre ledetråd, selv om perserne anvendte saki om alle skythere og gumri eller gimiri er endnu mere bemærkelsesværdigt. Men uanset, hvor opblandet stammen blev, så viste Abrahams blod sig snart sammen med virkningerne af optugtelsen i ørkenen og Israels almindelige træning, når de kom i kontakt med omvandrende nomadestammer. *"Skythernes love, skikke og sædvaner" siger Epiphanius, "blev af de øvrige folkeslag betragtet som en rettesnor for politisk, borgerretslig og civiliseret adfærd."*
9. Herodot 4.5-7
10. Diodorus 2.3

Deres karakter

"Perserne kalder alle skytherne for sakai,"[10] siger Herodot. Strabo nævner, at " sakaierne fik Armeniens mest frugtbare egne i besiddelse, som de kaldte Saccasini efter sig selv." Plinius nævner, at sakaierne var de fornemste af skytherne og at de, som slog sig ned i Armenien blev kaldt saccassani. Euphoros citerer Choerilius, som kalder de asiatiske sakaier *"en koloni af nomader, en retfærdig stamme."*

Saka, sakaier, og gimiri, eller Beth Kumri af Medien.

I et kort kapitel af en lille pjece af Rev. Bourchier Wrey Savile: "Er vi israelitter?" spores disse sakaier ved hjælp af Sir H.Rawlinsons egne fortolkninger af de assyriske inskriptioner til Israels 10 stammer herunder Samarias befolkning Beth Kumri, som blev bortført af Tiglat-Pilesar og Sargon cirka 721 f.Kr.

Sir H.Rawlinson betragter tilsyneladende i sin broders udgave af "Herodot" betegnelserne *skythe* og *sakan* som identiske i betydningen *nomade*. Skyth betyder, som vi allerede har set, på hebraisk "omvandrende"; men i de achæmeniske inskriptioner refererer ordet *Saka*, som Sir Henry antager som et arisk ord, til tilbedelsen af Gud under denne titel, som stadig anvendes blandt jøderne i form af Saka, den allerreneste. Det kan dog eventuelt også komme af Tsaki, isakitter eller Beth Izhaq, Isaks hus[11]. I de babyloniske oversættelser af de persiske og skythiske søjler er dette udtryk erstattet af *Gimiri*.[12]

Kong Saulios

Iøvrigt nævnes her med henblik på skythernes historie en kong Sauli-

11. Herodot 7.64
12. Amos 7[9,16]
13. Disse Gimiri fra de babyloniske oversættelser, siger Sir H.Rawlinson, "betyder andre steder *stammerne"* og det er den semitiske ækvivalent for det ariske navn Saka (Σακαι) .."sakæerne (Sakai) eller skytherne optræder først i kileindskrifterne omkring 684 f.Kr." Kyros' far var af "Pasar-Gadæ kongelige slægt " af familien Achæmenes, og hans mor var datter af den mediske konge Astyages (som siges at være identisk med Ahasverus i Skriften). Kyros, som samlede nogle af de stammer, der kaldtes *persere* sammen med hans egen, blev hjulpet af en gruppe af mederne og væltede Astyages. I Esajas 13[3,17] er det Herrens *"indviede hær"*, som sammen med mederne og perserne gik imod Babylon under Kyros, *"Herrens hyrde og salvede "* (Esajas 44[28] og 45[1]). (Se inskriptionerne omkring *Beth Qumri* fangerne fra Samaria, "Records of the Past" 5, 28 og 41). Hvis denne Kyros (for Xenofon beretter det anderledes) bagefter bliver dræbt under en ekspedition mod skytherne, så anstrengte han sig sandsynligvis for at tvinge alle stammerne til lydighed og forsøgte at konsolidere et nyt israelsk rige under et tyranni, som ville have kvalt deres udvikling.

os, som boede på *Dana*pris (Dniepr)[13]. Han var far til I*dan*-Thyrsus, den konge, som gjorde oprør mod mederne og besatte Asien og Det hellige Land i 29 år, hvor han trængte helt ned til Ægypten. Dette fandt sted omkring 630 f.Kr. - d.v.s. firs til halvfems år efter fangenskabet, men næsten 600 år senere end Dans første bosættelse ved Sortehavet. Det virker som en usædvanlig dristig ide hos nogle af stammerne - måske et israelitisk forsøg på at generobre deres arvelod.

Herodot optegner også , at *skytherne "omhyggeligt undgår anvendelsen af fremmede skikke."*[14] Israels synd i Det forjættede Land bestod jo netop i en alt for stor forkærlighed for fremmede skikke; men vi kan nok antage, at de lidelser, de var blevet udsat for, og deres landsforvisning havde bragt dem til en vis erkendelse af deres synd, selv om de måske ikke har været i stand til at genfinde hele sandheden. Ezekiels syn udspillede sig ved floden Kebar omkring år 590 f.Kr. 2.Esdras 13[40-42] [15]angiver som årsagen til, at de ti stammer flyttede bort fra Medien[16], at de ønskede at tjene Gud på deres egen måde.

Gruph og ch'ruv

Det er jo ganske besynderligt, at Herodot således beretter om skythernes nidkærhed i religiøse sager[18]. En af deres konger ved navn Skylas

14. Herodot 4.76
15. Herodot 4.76
16. 1. og 2. Esdras er to bøger, som er inkluderet i de engelske gammeltestamentlige Apokryfer, men ikke i de danske. 2. Esdras omhandler nogle drømme og syner, som Ezra fik, og disse vers er en udlægning, som blev givet ham af en mand, ved hvis munds ånde en stor hærskare blev dræbt, idet der udgik en strøm af ild af den. Da disse skrifter ikke er umiddelbart tilgængelige for danskere, citeres afsnittet her i sin helhed oversat fra den engelske version: "Så så jeg ham samle en anden og fredfyldt skare. Det er de ti stammer, som blev ført i landflygtighed på Kong Hoseas tid, ham, som kong Salmanesar af Assyrien tog til fange. Han deporterede dem hinsides floden, og de blev bortført til et fremmed land. Men da besluttede de sig for at forlade dette land befolket af hedninger og drage til et fjernt land, som endnu ikke var beboet af mennesker, hvor de så endelig ville være lydige mod de love, som de havde undladt at overholde i deres hjemland. " 2 Esdras 13[39-42] o.a.
17. Formodentligt den *mere nidkært religiøse del af dem*, og hvis Arsareth, hvortil de flyttede som formodet er byen eller landet ved floden Sereth, som løber ud i Donau, så kunne dette gøre rede for egenskaberne hos det folk "Dacæ som kaldtes Polistæ", som boede der på Josefus' tid. Deres strenge levevis minder om essenernes sekt blandt jøderne. (Antiq.43.1.5): "Og jeg tror visselig, at disse er identiske med dem, som Strabo kaldte *plistæ*, og som var af Abii stamme (en skythisk stamme, som arierne kalder "det retfærdigste folk i verden"). - Ortellius, Thesaurus, Dacia og Moesiæ. Det latinske Daci svarer til det græske Dakai, men bemærk, at det hebraiske צ (tsadek) ofte kan skride til lydene *Z, S, D* eller *T*.) Det her anvendte *D* kunne derfor meget vel være et hebraisk צ, tz - Dakai, kan derfor meget vel være kommet fra Tzaki eller Sakai. Herodot 4.79.80
18. Herodot IV. 79.80

havde i byen Borysthenes, som var udenfor hans herredømme, et stort og storslået hus. Rundt om det stod sphinxer og *griffer* af hvid marmor (bemærk, at det græske γρυψ, γρυφε▮, *gryps, grufes* er identisk med det hebraiske כרוב *kruv* eller som det er translittereret (stavet) i Bibelen: kerub.) Skylas ville vældigt gerne indvies i Bacchus-mysterierne, men han var bange for, at nogle af hans folk skulle opdage det. Han plejede derfor at tage derhen incognito iført græsk klædedragt. Da han endelig nåede frem til indvielsen, skete det, "at netop som han skulle til at påbegynde de hellige ritualer, fremstod der et vældigt tegn . . . Gud udslyngede en tordenkile og hans palads brændte ned til grunden."[17]

Sproget

Herodot har også efterladt os to eller tre eksempler fra det skythiske sprog.[18] Han siger, at *spou* betyder *øje*, hvilket kan stamme fra det hebraiske צפה , tspeh, at vogte, spejde - sml. engelsk *spy*. Men det mest bemærkelsesværdige er det følgende: I 4.52 beskriver han en "bitter kilde", som løber ud i Hypanis og giver vandet afsmag: "Navnet på denne kilde er på skythisk "*Exampæus*", men på græsk Ιερoι oδoι, "*de hellige veje*". Heraf har mange forfattere sluttet, at Exampæus er det skythiske ord for *hellige veje* , men det siger Herodot dog ikke. Jeg må konstatere, at på hebraisk ville הסם פי *hasam-pei* betyde "den bitre eller medicinske udmunding". Af סם, *sam*, der som verbum betyder "at lugte" og som navneord: *medicin* eller *gift*, sammen med פי, *pi* eller פה, *peh*, der betyder *mund, en kildes munding, udmunding eller åbning*.."

Skythernes guder er syro-fønikiske

Herodot optegner også en liste over skythernes guder[19]. Mange forskere har været forundrede over disse, men det følgende er Rev. J. W. Blakesley, B.D.'s notits om dem i Cambridge Biblioteca's klassiske udgave af Herodot:

"Παπαιοσ - Απια *Papaios - Apia*. Disse to skythiske ord virker uimodsigeligt som ord fra den indogermanske sproggruppe. Apia er et navn, som i ældre tider blev brugt om en del af Peloponnes.[20] Ordets oprindelse er sandsynligvis identisk med ordet ηπια, *epia* og oprinde-

19. Selv om skytherne var modstandere af bacchanalierne (orgier til ære for vinguden Bacchus) , lader de til at have været øvede vindrikkere af ublandet vin., således blev udtrykket "*Skænk mig en skyther !*" en talemåde blandt spartanerne, når de ville have stærkere varer. (Herodot 4.84)
20. Herodot 4.27
21. Herodot 4.59
22. Æschylos Sup. 260-269

ligt et udtryk for jorden som tilbedelsesgenstand (ιλεομαι μεν Απιαν βουνιν). Artimasa synes at være en alternativ form for Artemis med en endelse på. Øtosurys har en mistænkelig lighed med οιτοσ Συροσ, *oitos Syros*, den syriske klagesang, hvis navn var Linus. Thamimasadas minder også meget om Tammuz fra Ezekiel 8^{14} i hellenistisk form. Alle disse navne, måske med undtagelse af Tabiti (som måske endda kan være Tofet i 2. Kongebog 23^{10}) - synes at hidrøre fra achæiske eller syro-fønikiske sprog, og er tilsyneladende ikke oprindeligt skythiske."

Hvis det var faldet hr. Blakesley ind, at skytherne var israelitter, som var kommet *via* Medien, og at danitterne var kommet før dem mange århundreder inden *via* Grækenland, ville han have kunnet forstå, hvordan disse navne ganske naturligt bar præg af at fremtræde med indogermansk, syrofønikisk og græsk fremtoning, men alligevel være skythiske.[21]

Gotherne, det romerske navn for skytherne

Skytherne blev senere kendt som gothere eller gothi, formodentlig fordi getæerne, som er en af hovedgrenene på den skythiske stamme, var dem, som havde mest kontakt med romerne. Disse betragtede derfor alle skythere som gothere.

Arsareth

Sailman, en jødisk forsker fra 1818 citerer Otellius i sin bog "Research in the East". Otellius "gør opmærksom på Arsareths rige[22], som de ti stammer trak sig tilbage til og tog navnet Gauthei." John Wilson har angivet, at getæernes land lå på grænsen til Donauområdet, ved floden *Sereth*, hvor der ligger en by af samme navn. Denne by ville på hebraisk hedde *Ar-sereth*[23].

21. Det samme kunne siges om den nye afhandling af professor Bugge af Christiania ("den største autoritet" på "Den nordiske Mytologis Oprindelse" (se Academy, Nov.29, 1879, s.396)). Han sporede den nordiske mytologi til "beretninger, som vikingerne hørte fra englændere og irlændere." Han mener, at disse legender er en blanding af *"gammel græsk-romersk mytologi, og jøde-kristne bibellegender."* Hvis det var faldet professoren ind, at de dannitiske vikinger havde mødt de irske dannaner, græske danaider og engelske saka på "Gotland ved Sortehavet," og måske inden da i Medien, kunne han meget let forstille sig, hvordan de var blevet grebet af jøde-kristne og græsk-romerske legender. Det var nemlig dem, der *fortalte* dem *til* englændere og irlændere, i stedet for at *høre* dem *fra disse* .
22. Se 2. Esdras 13[45]: *Deres rejse gennem det område, som kaldes Arsareth, var lang og tog halvandet år.*
23. Se note 17 s.35

De skythiske folk ved det nordlige Sortehav

Det må påpeges, at skytherne og gotherne er identiske og har forbindelse med danaiderne. Vi ser nemlig Gotland og danaiderne i Sortehavet og yderligere har vi gotherne og Gothland i Østersøen og dannanerne eller danskerne også i dette område.

Sacasuni og saxonere centrum for forskellige folkeslag

Som apropos til hovedemnet, kan man afslutningsvis bemærke, at Ptolemæus nævner et skythisk folk, der udspringer af sakaierne, som kaldes saxere,[24] og Moore bemærker i "Pillar Stones of Scotland":

"At de armenske sacasuni er af samme oprindelse som de engelske saxere, antages for tilstrækkeligt indlysende af de, som har studeret emnet grundigt nok."[25]

24. Sharon Turner: "Anglo-Sax." Bind 1, s.100

25. "Origin and Progress of the Scythians or Goths" af John Pinkerton 1788
"History of the Anglo-Saxons" af Sharon Turner samt
"Les Scythes" af F.G.Bergmann.

Kapitel V

Dannanerne eller danerne i Skandinavien, Irland og Skotland.

Holsatiuskrønikerne - Uddannelse - Odins hovedstad, Asgård - Det moderne Asgerd nord for Van søen - Ba'als-tilbedelse og slangen - Irland, Tuatha Dannan fra Grækenland og Sortehavet - Tidspunktet for deres ankomst - Pœnulus af Plautus - Mileserne, gadelierne eller scoterne fra Sortehavet - Villaneuvas fønikiske Irland - Ba'al tilbedelse - Slangen og ørnen - Skotland, dannanerne, Ba'als-tilbedelse, mønter.

Holsatiuskrønikerne

Danskerne betragtes normalt som hørende til den gotiske familie.[1] De har tilsyneladende haft større hang til søfart end de øvrige gotiske stammer. Den sagnomspundne fælles forfader, leder eller guddom hos gotherne hed Odin. Danerne påberåber sig også en forfader eller leder, som var en stor kriger ved navn Dan, og derfor kom deres land til at hedde Danmark eller Dans land."

"I Vetus Chronicum Holsatiæ" s. 54 står der:
"Danerne og jyderne er jøder af Dans stamme."

Uddannelse

Dannanerne eller danernes bopladser i Danmark og Norge synes at være blevet grundlagt for meget længe siden. Det påstås nemlig, at den irske koloni af dannaner har besøgt Danmark først. Der havde de allerede fundet deres landsmænd og navnebrødre i et betragteligt antal og en vis styrke bosat i byer af betragtelig størrelse. Det er karakteristisk for disse daner, at uanset, hvor vi hører om dem, hører vi, at de *oprettede skoler*. På grund af deres højere viden, blev de ikke sjældent betragtet som en form for guder eller troldmænd af de mere tilbageståede indfødte i de lande, de kom til.

1. se Otta's "Scandinavia" og andre

Odin er en historisk og mytisk skikkelse. Det var et navn, der ofte blev taget af danske høvdinger. På oldnordisk hedder det Ottin, på gotisk Wuotan, lombarderne skrev Wodan, de gamle saxere Wodan, De westphalske saxere Godan eller Gudan[2]

Odins hovedstad, Asgård

Odins hovedstad, Asgård, formodedes placeret mellem Sortehavet og Det kaspiske Hav. De svenske kongers krøniker begynder med en optegnelse om et folk øst for floden Tana-Quisl (Tana-Quisl betyder Dana-strømmen eller Donau). Folket blev regeret af en præste-konge ved navn Odin. Disse mennesker indførte Odin-tilbedelsen i Danmark og Sverige.[3]

Fra den tid, hvor de ti stammer under Jeroboam faldt fra Juda, virker det som om, at Israels konger har opkastet sig til pave-konger. De indsatte præsterne og var selv præster.[4] Og det er lige netop der i Medien, man mener, at de ti forviste stammer befandt sig (uanset om stedet er identisk med Asgård)[5]. Syd for kilderne eller Eufrat's *snævre passager* findes på de bedste og mest moderne kort distriktet eller provinsen Asgaard, med dens hovedstad af samme navn. Denne kan meget vel svare til Asgård, Odins traditionelle hjem og borg, som lå ved Sortehavet og Det kaspiske Hav.

Det moderne Asgerd nord for Van søen

På det tyske kort, som jeg har, ligger Asgerd omkring 50 km nord for Van søen.

Ba'al tilbedelse og slangen

I Norge og Danmark, såvel som i Skotland og Irland, var der en blomstrende Baals-tilbedelse - det gamle tegn på fønikisk indflydelse, som var Jesabels, kong Akabs hustru og datter af EtBaal, Sidons konges yndlingsgud.[6]

Vi finder også her det gamle segl, som vi overalt har set i sammenhæng med danitterne eller danaiderne - slangen. Talrige danske familier har den i deres våbenskjold, og det er det mest almindelige symbol i gammel dansk smykkekunst (gribedyret o.a.)

2. Grimm; Moore's "Pillar Stones of Scotland" s.151
   Sharon Turner, "Anglo-Sax" 1.s.1000
   Muligvis er dette ord oprindelsen til *Gud* o.a.
3. Mores "Pillar Stones" s.149, se også "Traces de Buddhisme en Norvége" af M. C. A. Holmboe, Prof. de Lang. Orientales en Universitie Royale de Norvége
4. 1. Kongebog 13 1,33
5. 2 Esdras 13 43
6. 1. Kongebog 16 30,31

Irland, Tuatha Dannan fra Grækenland og Sortehavet

De gamle irske håndskrifter, af hvilke mange endnu ikke er oversatte, synes at indeholde enorme mængder af oplysninger om dannanerne eller tuath di dannan, *dannanernes stamme*. De bedste værker er indtil videre, så vidt jeg ved: Keatinges "History of Ireland" og "Annals of Ireland by the Four Masters". I disse historiske værker, som er samlet fra ældgamle optegnelser, siges dannanerne og mileserne at være af samme race, og de beskrives som værende ankommet i grupper fra Grækenland, fra "Gotland i Sortehavet" og fra Skythien i nærheden af Sortehavet og Det kaspiske Hav." Der berettes også om fønikiske og ægyptiske forbindelser. Således bekræfter disse kilder mange af oplysningerne om de forskellige kolonier, som er grundlagt af danaiderne, som er blevet sporet gennem mange historiske optegnelser i denne afhandling.

Mileserne, gadelierne eller scoterne fra Sortehavet

Keatinges "History of Ireland" fortæller, at der ankom to folkeslag til Irland: dannanerne og mileserne, af hvilke dannanerne ankom tidligst. På side 40 siger han: "Dannanerne var et meget lærd folk. De havde enorme mængder af guld og sølv . . . de forlod Grækenland efter et slag med assyrerne, og af frygt for at falde i disses hænder, drog de til Norge og Danmark, hvorfra de drog videre til Irland.

Fra "Annals of Ireland by the Four Masters", henter jeg følgende citater[7]:

"Den koloni, som kaldes Tuatha de Dannan besejrede firbolgerne og gjorde sig til herrer i Irland. Alt tyder på, at dannanerne var et højt civiliseret folk, som havde langt større evner og kundskaber indenfor kunst og videnskab end nogen andre folk, som grundlagde kolonier i Irland. De herskede over Irland i to århundreder eller 197 år ifølge "Psalter of Cashel" og de var særdeles fremmelige indenfor arkitektur og andre videnskaber, *hvilket hidrørte fra deres lange ophold i Grækenland og deres forbindelser med fønikierne."*

Tidspunktet for deres ankomst

Endvidere: "Dannanerne regerede i næsten to århundreder, indtil mileserne ankom, hvilket fandt sted år 1000 før Kristi fødsel."[8]
Således er tidspunktet for den første kolonis grundlæggelse omkring 1200 f.Kr. eller 85 år efter Deboras og Baraks sejr, hvor vi blev gjort opmærksomme på, at Dan havde skibe.

7. Annals of Ireland by the Four Masters s.123
8. Annals of Ireland by the Four Masters s.121

Pœnulus af Plautus

Keatinge observerer på side 30, at mileserne var af samme slægt som dannanerne, for da Breogans søn ankom, kunne folket tale sammen på samme sprog. Hvad dette sprog var, kan man ane af de ord, som den fønikiske eller karthagiske slave udtaler i *Pœnulus* af Plautus, idet det er praktisk taget rent irsk, som det blev talt for bare hundrede år siden. Dette påvises i en traktat, som blev trykt i Dublin i 1772: "Essay on the Antiquity of the Irish Language." Det fønikiske sprog var identisk med hebraisk. Den samme passage i Plautus finder man translittereret til hebraisk i " Transactions Bib. Arch." del 2, bind 2, 1874.

Mileserne kaldes sommetider gadeliere efter en leder ved navn Gadhol (Hebraisk: גדול, Stor), bemærker Keatinge. På s.72 udtaler han: "De tidligste irske krøniker bekræfter, at gadelierne normalt blev kaldt skotter, fordi de kom fra Skythien. På s.76 siger han: "Ældgamle irske optegnelser viser helt klart, at gadelierne blev i Gotland i Sortehavet og Det kaspiske Hav på grænsen mellem Europa og Asien, og omkring det land, som nu kaldes Krim. Fra disse folk, som også kaldtes scoti eller skotter, fik Irland navnet Scotia."

Villaneuvas fønikiske Irland

Villaneuva's "Phœnician Ireland" oversat af H. O'Brien har på side 182 følgende bemærkelsesværdige afsnit som redegørelse for navnet *Dannan*, i et forsøg på at bevise, at de er fønikiere:

"Jeg kan huske, at man i det fønikiske sprog finder ordet *danihain*, som betyder: storslået, ædelt og rundhåndet, men det kan også betyde Danin eller Danani eller Danita, indbyggerne i byen Dan ved foden af Libanons bjerge. Det er det sted, hvor fønikierne tilbad det udskårne gudebillede, som de fik fra Mika, og hvor Jeroboam opstillede guldkalven.[9]

Ba'als-tilbedelse

Hvis vi skulle forsøge at referere alt, hvad der siges i de irske krøniker om dannanerne og deres fønikiske og israelske tendenser i form af Baals-tilbedelse, ville der ikke blive nogen ende på det. The Psalter of Cashel beretter, at Taras tårn blev bygget for at bevare Ba'als ild, og det blev kaldt Bel Theine. Til den tidlige forbindelse med Grækenland, Fønikien og Ægypten er der mangfoldige henvisninger i samtlige krøniker og optegnelser om de irske dannaner.

9. Dommerbogen 18[22-31]

Slangen og ørnen.

Jeg har ikke bemærket slangen blandt de irske symboler, men dr. Clarke skriver, at grunden til, at der ikke findes slanger på Irland, er, at man havde en talisman i form af en skorpion. Der kan være en okkult forbindelse mellem Irland og skorpionen - Dans tegn.

Ørnene derimod ser man. En gammel irsk mønt hed "en ørn" og den bar billedet af en ørn. Den var i omløb under Edward I.'s regeringstid omkring 1270.

Den legendariske Fugl Fønix, som er så karakteristisk for Tyrus, støder man undertiden også på. Legenden fortæller, at den dør ved at bryde i brand og genopstår af sin egen aske hver gang, der er gået 490 år (70x7). Dens oprindelsessted siges at have været Heliopolis eller byen On i Ægypten - en af de byer, som er tættest forbundet med Israels historie.

Skotland, dannanerne, Ba'als-tilbedelse, mønter

Store grupper af dannaner sejlede over til Skotland, både fra Europa og fra Irland i ældgamle dage. Her finder vi også talrige spor efter Ba'als-tilbedelse og Bel Theine, såvel som buddhisme. Stenstøtterne bærer ofte billeder af en slange.

Vi ser fønikiernes slangegud med hovedet omgivet af en strålekrans som solen selv. Mærkeligt nok gengivet som våbenskjold for højlandsklanen Donnachie.[10]

Der er fundet mønter med Philip af Makedonien og også Brutii i Magna Grecia på Cairnbulg gods i Aber*deen*shire i 1824. En guldmønt fra Alexander den Store ved Ecclefechan i *Dum*frieshire. Et større antal græske mønter blev fundet på gården Braco i sognet Shotto i Lanarkshire - blandt andre en athenensisk, en bøotisk og en parthisk mønt fra kong Arsaces 15's tid.[11]

Emnet om dannanerne i Irland kan vi dårligt forlade uden en kort bemærkning om kroningsstenen!

Kroningsstenen

Ifølge "Annals of Ireland by the Four Masters" blev denne sten hidført fra østen af dannanerne:

10. Journal Transactions Victoria Institute, 1875; Forelæsning af J.S.Phenè, Esq., LL.D.,F.S.A. on "Prehistoric Traditions and Customs in Connection with Sun and Serpent Worship," s.18

11. New Statist.Art vol.4,s.292, som citeret i Wilsons "Prehistoric Annals of Scotland," vol.2,s.313.

Inis Fail, som betyder S*kæbneøen,* var det navn, Irland fik af Tuatha-di-Dannans. Dette hidrørte fra en besynderlig sten, som de førte med sig til Irland. Den hed *Lia Fail* - skæbnestenen. Igennem århundreder blev kongerne, både hos dannanerne og mileserne, kronet, mens de sad på denne sten i Tara. Denne sten blev sendt til Skotland i det sjette århundrede i forbindelse med kroningen af Fergus, skotternes konge. Han nedstammede fra Irlands milesiske konger. Stenen blev opbevaret ved Domkirken i Scone, hvorfra den blev ført til England af Edward I., da han invaderede Skotland. Den blev anbragt under kronings-tronstolen i Domkirken, Westminster Abbey, hvor den stadig findes. I visse nyere publikationer har man dog fejlagtigt udtrykt, at den store stensøjle, som står i Tara, er skæbnestenen. Denne antagelse modsiges af O'Flaherty, O'Conors og alle andre lærde historikere. Fra de gamle skotske konger af irsk-milesisk afstamning nedstammer Skotlands konger og kongehuset Stewart.[12]

Da Edward I drog ud for at inspicere bjergene og forstod, at alt åndede fred og ro, vendte han tilbage til Domkirken i Scone. Han tog den sten, som kaldtes Skotlands regalie, og sendte den til Domkirken i Westminster. Den brugte kongerne fra dette folk som tronstol, når de skulle krones."

Skotterne mener, at det var denne sten, Jakob brugte som hovedpude, da han var på flugt til Mesopotamien, og Gud åbenbarede sig for ham i Betel.[13]

12. Note s.112 af Owen Counellan.
13. Hollonshed Cronicles, "Britain" 125

Appendiks A

Hvorfor er Dan den eneste af alle Israels stammer, der er udeladt ved beseglingen af de 144.000 ?[1]

Dette er et ofte stillet spørgsmål, som man bør bestræbe sig på at besvare.

Det almindeligste svar, man får fra de forskellige kommentatorer, er, at Dan var den første til at forfalde til afgudsdyrkelse, og at stammen derfor skulle udslettes.

Dette svar kan umiddelbart afvises som forkert ved en henvisning til Ezekiel 48, hvor den opdeling af landet, som endnu ikke har fundet sted, beskrives. Dan kommer ind øverst på listen for at få sin arvelod. Deraf kan man slutte, at Dan til denne velsignede tid vil have lige så stor gunst hos Gud, som en hvilken som helst af de øvrige stammer.

Fejlen er formodentlig i nogen grad opstået på grund af den antagelse, at den nævnte besegling skal finde sted på dommedag eller ved indledningen af en eller anden ny tidsalder. Dette synspunkt synes også at blive understøttet af det billede, som ses i sidste del af kapitlet - de *talløse* skarer med palmer i hænderne, som normalt fortolkes som en repræsentation af frelste hedninger.

De fleste kommentatorer har slået sig til tåls med følgende fortolkning:
at de *frelste hedninger* skal være *talløse* som havets sand, men at de frelste af de *trofaste af Abrahams sæd* - ham, som blev lovet så meget - kun kommer til at omfatte 144.000 - altså mindre end en gennemsnitlig moderne hærafdeling og *mindre end en fjerdedel* af blot de *våbenføre* mænd, som kom ud af Ægypten under Moses' ledelse for godt 3000 år siden!

Alene i Elias' dage, havde Gud reserveret 7000 mænd i Israel, som ikke havde bøjet knæ for Ba'al.

1. Johs. Åbenbaring 7

De syv segl

En ganske kort undersøgelse af visionerne om seglene vil vise at:

1. denne besegling finder sted i tiden *mellem* åbningen af det sjette og det syvende segl - samt
2. *formålet* med denne besegling var at bevare visse af Guds folk i live på *jorden* under afviklingen af de plager, som skulle komme over jorden ved åbningen af det syvende segl.[2]

Det minder om situationen i Ægypten med *blodet på dørstolperne*, som beskyttede husets beboere mod den ødelæggende engel.[3]

Se også beseglingen i Ezekiel 9^{4-6} samt Johs Åbenbaring 9^{4}, hvor der i en af dommene under det syvende segl og under det femte basunstød helt klart siges, at de ".. ikke måtte skade .. andre end de mennesker, som *ikke har Guds segl på deres pander.* "

Nu vil man så spørge: Hvem er så disse utallige skarer med palmer i hænderne, der omtales i vers 9? Hertil må jeg finde følgende svar,at i Guds ord, uanset hvor der optræder forudsigelser af plager (se især Esajas), er det normalt, at det efterfølges af nogle vers eller et helt kapitel med trøst og velsignelse.

I dette tilfælde, tror jeg, at vers 9 og resten af kapitlet viser et glimt af himlene og afspejler al den trøst og forvisning, som bliver kirken på jorden til del, når vanskeligheder og farer truer. Den fuldkomne fred og trøst, som findes hos dem, der holder ud til enden. Således er den første del af kapitlet en advarsel om den overhængende forfølgelse, og den tager højde for de udvalgtes sikkerhed, og den sidste del af kapitlet fremholder en vision af belønningen.

Hvor var de 144.000 ?

Lad os nu se, om der er noget som helst, der viser, hvor disse 144.000 kunne have opholdt sig på beseglingens dag.

For at gøre det klart, så lad os *først* se nærmere på sjette kapitel, som giver et mere detaljeret billede af, hvad der sker under brydningen af de første seks segl.

Efterhånden som seglene blev brudt, fik Johannes en åbenbaring af et syn, som han optegnede sammen med de ord, som undertiden ledsagede det. De seks segl brydes på denne måde i rækkefølge. Mange kommentatorer betragter det første som et billede på Kristi riges frem-

2. Johs. Åbenbaring 5-9
3. 2. Mosebog 12^{23}

gang og triumf.[4] De øvrige fem segl er ifølge kommentatorernes opfattelse - som jeg ikke ser nogen grund til at være uenige med - *begivenheder, som allerede nu er historie,* og som er godt identificerede:

Forfærdelige krige, som først og fremmest ramte grækerne, romerne og jøderne - hungersnød - forfærdelige forfølgelser og massakrer af kristne, herunder den tid, som kaldtes martyrernes æra (år 270-304) og hedenskabets sidste og voldsomme kamp mod kristendommen, der endte med Konstantins sejr i år 323.

Versene i slutningen af det sjette kapitel, der er afslutningen af det sjette segl, og som beskriver hedningernes rædsel, har fået overfladiske læsere til at antage, at dette drejede sig om dommedag - *den yderste dag*; men det kan det umuligt gøre, hvordan man så ellers vil fortolke det. Der følger jo stadig en længere kæde af domme, som skal udføres over jorden under det *syvende* segl.

Tidspunktet for beseglingen

Hvorfor blev disse 144.000 israelitter (eksklusive Dan) beseglet på *dette tidspunkt - efter* det *sjette* segl og lige inden det syvende? Man kan jo slutte, at den hidtidige dom, som omfatter perioden "Martyrernes Æra", og som overgik hele Romerriget, herunder Syrien og Ægypten, ikke havde påvirket dem, idet de ellers ville være blevet beseglet fra begyndelsen.

Hvis vi accepterer skytherne og gotherne som repræsentanter for Israel, er vi straks ude over denne vanskelighed. Mellem Donau og Don havde de levet i uberørt tryghed i århundreder. De havde udbredt sig syd for Donau, hvor de ganske vist var kommet i voldsomme konflikter med romerne, undertiden med sejr, undertiden med nederlag, *men det indre af deres land var aldrig blevet gennemtrængt.*

Irland befolket af skythere

Keatinge, den irske historiker, som fryder sig over, at Irland blev delvis befolket af grupper af skythere eller skotter fra Gotland ved Sortehavet, siger på side 54:

"Justin, som skrev en sammenfatning af Trogus' værker, giver denne herlige beskrivelse af det skythiske folk: "Skytherne blev enten aldrig udsat for andre folks indtrængen eller, hvis de endelig blev angrebet, kom de altid ud af kampen som sejrherrer. De drev perserkongen Dareios ud af Skythien med så stor voldsomhed, at han kunne prise sig lykkelig over at være i stand til at undslippe i al hemmelighed og forklædt. De ihjelslog Kyros og hele hans hær. De kæmpede med samme

4. Elliot derimod mener, at den *hvide hest* må være *Rom*, men hvis det forholder sig således, hvad så med Johs.Åbenbaring 19^{11}

succes imod Zopyron, en af Alexander den Stores generaler, og udryddede ham og alle hans styrker." Denne karakteristik overstiger alt, hvad der siges om andre folkeslag. Og da den stammer fra en romersk historiker, har vi ingen grund til at mistænke, at han ikke skulle være objektiv."

Skythere og gothere i sikkerhed

Således havde gotherne og skytherne altså været uden for dommen under de første seks segl på grund af deres afsides placering ved Sortehavets nordkyst. Kristendommen vandt fodfæste blandt dem. Der deltog en gotisk biskop ved navn Uphilas i kirkekoncilet i Nikæa i 325. Han havde oversat Fadervor samt hovedparten af Bibelen til mœsogotisk.

Hvad skulle der *ske nu, siden beseglingen skulle finde sted inden det syvende segl skulle brydes?* Det er bemærkelsesværdigt, at samtlige kommentatorer betragter begivenhederne under det første basunstød (d.v.s. åbningen af det syvende segl) som gothernes angreb på Romerriget (338-412). Dette taler til gunst for, at gotherne og skytherne skulle være israelitter. Gotherne var stormet frem i nogle år, og nu da de blev presset i øst af hunnerne, faldt de ind over vesten. Det virker, som om Gud havde talt 144.000 af sine egne for at bevare sig et ejendomsfolk af Abrahams sæd ud af de mange, som var udset til ødelæggelse. Dette inden at Han satte sin hærskare, sin "indviede hær"[5] i bevægelse - ("Du er min stridsøkse") for at denne skulle udføre Hans plan.

Hvorfor blev Dan så ikke beseglet?

De ulykker, som besegling skulle beskytte imod, skulle feje ind over Romerriget med gotherne som det redskab, den Almægtige ville anvende. Lad os prøve at godtage den forklaring, at Dan, i stedet for at være blevet bortført af de assyriske erobrere og blive drevet rundt sammen med de andre stammer på lange vandringer, havde foretrukket at gå ombord i sine skibe og flygte fra Israel. Da fjenderne så gjorde dem tilværelsen for hed og usikker i Grækenland og Sortehavet, søgte de til mere fredelige områder vestpå.

Hvis de altså søgte tilflugt på disse områder, som Gud havde bestemt til det, så var det jo ikke nødvendigt at besegle denne stamme, eftersom den ikke var i fare. Danmark, Devonshire (Dannonia), Skotland og Irland lå jo uden for de voldsomme begivenheders rækkevidde.

5. Esajas 13[3]

Appendiks B

Hvad skytherne fortalte Herodot ved Borysthenes havn

I de foregående afhandlinger, er der blevet fremdraget forskellige lighedspunkter mellem skytherne og israelitterne:

1. Oprindelsen af navnet skyther i forhold til hebraisk etymologi.
2. Det, at de første historikere beskriver dem som værende af *fælles oprindelse*[1] fra Araxes (svarende til det forviste Israels placering).
3. Det tidspunkt, hvor der ifølge Herodot[2] var uroligheder blandt folkene i Lilleasien forårsaget af skytherne (under kong Ardys, søn af Gyge, som regerede ca. 680-630 f.Kr.) ligger omkring 50 år eller mere fra det tidspunkt, hvor Israel blev ført i fangenskab 740 eller 720 f.Kr. Det giver tilstrækkelig tid til, at et folk med Israels træning og initiativ, kunne have samlet sig.
4. Deres høje kundskabsniveau.[3]
5. Deres fremragende love.[4]
6. Deres modvilje mod svin.[5]
7. De sprogeksempler, Herodot citerer, er hebraiske.
8. Deres guder er syro-fønikiske.
9. Den græske tradition kalder dem heraklitter og forbinder dem med lakedæmonierne, hvis slægtskab blev anerkendt af jøderne.
10. Skytherne siger, at deres folk er det *"nyeste af alle folk"*[6]. Moses sagde til Israel: "Det er ikke, fordi I er større end alle andre folk, at Herren fattede kærlighed til jer og udvalgte jer, for *I er det mindste af alle folk."*[7] og endvidere "En omflakkende aramæer

1. Diodorus 2.3
2. Herodot 1.15
3. Herodot 4.46
4. Strabo 8.3.7 og 7.3.7
5. Herodot 4.63
6. Herodot 4.5
7. 5. Mosebog 7[7]

(*syrer*) var min fader; med få folk drog han ned til Ægypten og der blev han til et stort, mægtigt og talrigt folk."[8]

11. Skytherne siger, at den første mand, som fremstod i dette land[9], *som var en ørken,* hed *Targitaus*. De mener, at det samlede antal år fra deres første fremstående, fra kong Targitaus til det tidspunkt, hvor Dareios gik over floden imod dem, ikke overstiger 1000 år, men netop er dette antal."[10]
Dareios felttog mod skytherne fandt sted omkring 500 f.Kr. Således ville 1500 f.Kr.være det tidspunkt, hvor deres konge Targitaus fremstod *i ørkenen*. Dette er det selv samme omtrentlige tidspunkt, hvor Israel fremstod under Moses' ledelse i *ørkenen*. Indtil da havde de været et førerløst samfund af ægyptiske slaver.

Alle disse mange og endnu flere lighedspunkter mellem skytherne og israelitterne kunne få os til at forvente at, hvis de virkelig er israelitter, så burde Herodot være i stand til at fremdrage noget specifikt israelitisk.[11] Da det er en andenhåndsberetning via Herodot, kan vi naturligvis ikke forvente, at det skal fremstå helt krystalklart.

Jeg er af den opfattelse, at Herodot, da han nedskrev de skythiske legender, naturligvis anvendte det græske skriftsprog. Han forsøgte her med de græske bogstaver at gengive så nøjagtigt som muligt, hvad skytherne fortalte ham. Når hans skrivere så stødte på disse ukendte udtryk, søgte de at ændre dem til noget, som lod sig udtale på græsk. Det kan også være, at Herodot selv begik fejl, når han nedskrev det, som han mente at høre dem sige. Jeg anbringer nu Herodots version side om side med mine forslag til en fortolkning af legenden, idet jeg inkluderer de ord, som jeg formoder, at skytherne har udtalt, og som Herodot og hans afskrivere har fået galt i halsen.

8. 5. Mosebog 26[5]
9. *Dette land.* Det er ikke i modstrid med vor teori om, at skytherne er Israel i Herodots beretning om, at den *ørken* de refererede til var i Skythien - uanset om de virkelig selv tog det til sig, eller han bare antog, at de talte om det land, de dengang boede i. I den syndflodsberetning, som findes hos de allerfleste folkeslag over hele verden, er det gerne det nærmeste høje bjerg, som må gøre det ud for Ararats bjerg. Dette udpeges altså som det bjerg, hvor folk blev reddede. Således er der altså også en del af skytherne som i deres tradition udpeger floden *Borysthenes* som deres konges moder i stedet for *Nilen*.
10. Herodot 4. sec. 7
11. Herodot 4.5-7

Lighedspunkter mellem skythernes legender beskrevet af Herodot og israelitternes historie

Herodots version	Gawlers fortolkning
1. Den første mand, som fremstod i det land, som var en ørken, hed Targitaus	1. Israel blev først et folk i *ørkenen* under *'Thegeduh* אתהעדות [a] (vidnesbyrdene, pagterne)
2. Det siges, at hans forældre var Jupiter og en datter af floden Borysthenes.	2. 'Thagedoos (vidnesbyrdet) [b c] udsprang fra Jahve og blev givet gennem en, der blev "trukket op" af en flod - *Moses - 2. Mosebog 2.10*
3. Han havde tre sønner	3. Tjenesten ved Mishkan-ha-'Edoth (Vidnesbyrdets telt) blev udført af en familie på *tre*
4. Under deres regering, fremstod der forgyldt kunsthåndværk - φερομενα χρυσεα ποιηματα Αροτρον, *arotron*, plov Ζυγοσ, *Zugon*, et åg, no. Σαγαριν, *Sagarin* en økse og en *skål* [e],	4. De hellige redskaber i Det hellige, hvor alt var fremstillet af eller overtrukket med *guld* - *Heb.9[3-5]* *Aron*, ארון, Arken (Pagtens) *Hlukos* לחת - pagtsbordene [d] *'S-Ha-Krivim* אתהכרבים, keruberne,og den gyldne krukke med mannah - Heb. 9[4 b]
5. som faldt ned fra himlen og landede i det skythiske landområde.	5. De første lovtavler og tegningerne til resten blev givet direkte til Moses af Herren 2. Mosebog 25[40] & 31[18], Hebr. 8[5]

a det almindeligt anvendte navn for de forskellige former for lovbud og påbud, som Gud gav ved Moses. Der var משכן העדת Mishkan-Ha-Geduth, boligen eller åbenbaringsteltet også kaldet Vidnesbyrdet.(*2. Mosebog 38[21] & 4. Mosebog 17[7]*). Keruberne blev kaldt הערות, *HaGaroth* (2. Mosebog *30[6]*).
De to borde (לחת, *Luchot*) blev kaldt העדת *HaGedot - pagts eller vidnesbyrdbordene, da de rummede det, som israelitterne skulle gøre for deres del (2. Mosebog 31[18]*).

b ת udtales enten som *th* eller s. I de fleste synagoger udtales det som *s*. Mange steder udtales et *t* i udlyd meget slapt, så det lyder som et *s*. (Sammenlign *T*sivoli for *T*ivoli i københavnske dialekter. o.a.)

c ע se Gesenius med hensyn til udtalen af *Ayin* som *G*.
ex. עזה, *Gaza* (1. Mosebog 10[19]) og עמרה, *Gomorrah* (1. Mosebog 18[20])

d לחת lukoth / hlukos, borde. Jeg er af den opfattelse, at det gamle *l* havde en mouilleret eller frikativ (dvs: blødgjort eller raspende) klang, nærmest som *Hl*. Denne lyd kan ofte i ukyndiges mund forveksles med sh. På Kaffir findes den samme lyd. *Hl*amba, at vaske oh Um*hl*e, smuk osv. Disse ord udtales uvægerligt som *Shl*amba og Moo*shl*e af uerfarne europæere. Vi har også et eksempel på, at det græske lambda λ bliver til z, på den lille ø i nærheden af Malta, som tidligere hed Gaulos, men nu hedder Gozzo. Således mener jeg, at לחת, *Luchos, bordene*, let kan være fejltolket som ζυγος, *zugos, et åg*.

e En skål er en meget almindelig brugsgenstand; Skytherne kendte formodentligt det græske ord φιαλην, og ellers ville de ikke have svært ved at gøre sig forståelige for Herodot.

Herodot og israelitternes historie

(fortsat)

Herodots version	Gawlers fortolkning
6. De ældste, som først fik øje på dem, kom nærmere for at samle dem op, men da de kom nærmere, begyndte guldet at brænde.Da de havde trukket sig tilbage, kom den næste og gjorde det samme. Men da den yngste gik op tredje gang, blev det udslettet. Derfor gav den ældre broder hele myndigheden til den yngste.	6. "Miriam og Aaron, (de to ældste søskende 2. Mosebog 2[4] & 7[7]) talte mod Moses (som var den yngste af de tre) .. og sagde: "har Herren mon udelukkende talt ved Moses? Har Han ikke også talt gennem os? Og det hørte Herren . . . og Herren talte pludseligt til Moses og til Aaron og til Miriam: "Kom ud, i tre, til forsamlingsteltet. . . Og Herren kom ned i skystøtten og stod i tabernaklets dør og kaldte på Aaron og Miriam, og de stod begge frem. Og Han sagde: "Hør nu mine ord: "Når der ellers er en profet iblandt jer . . . Anderledes er det med min tjener Moses . . . med ham taler jeg ansigt til ansigt . . . ikke i syner eller gåder, han skuer Herrens skikkelse; hvor tør I da tage til orde mod min tjener Moses? Og Herrens vrede blussede op imod dem, og Han gik bort. Da så skyen trak sig bort fra teltet, se, da var Miriam hvid som sne af spedalskhed. (4. Mosebog 12). Således blev den yngste af de tre udvalgt på overnaturlig vis, og de to ældre søskende gav op.
7. Dette hellige guld, vogter *kongerne* med den allerstørste omhu. De kommer *årligt* til det med storslåede ofre for at gøre det i stand til at forsone.	7. "i det andet rum (Det allerhelligste) går derimod *alene ypperstepræsten* ind *én gang om året*, og *aldrig uden blod*" (Heb.9[7])

Jeg mener, at disse tanker kan forklare de skythiske legender omkring deres leder og deres hellige genstande. For hvis man skulle spørge om, hvad et folk af israelitisk afstamning kunne forventes at havde indført i deres tradition, måtte man forvente følgende:

Nogle resultater af deres optræning i ørkenen.

Vidnesbyrdets telt, over hvilket der for alles øjne hvilede en sky om dagen og en ildsøjle om natten. Denne gav signal til, at Israels hær-

skarer skulle vandre videre, når ild- eller skystøtten løftede sig.[12] Naturligvis også de mystiske symboler, som fandtes i centrum for tilbedelsen, i det Allerhelligste. Denne Herrens Pagts Ark, som havde følgende egenskaber:

1. Den var overtrukket med purt guld.
2. Jordan delte sig, da dens bæreres fødder rørte ved Jordanfloden.
3. Den fik Jerikos mure til at styrte i grus.
4. Den forårsagede pest blandt filistrene, da de havde erobret den.
5. Den væltede og splintrede deres afgud, Dagon.
6. Den fik de utæmmede køer til at forlade deres diende kalve og føre arken til Israel - uden menneskers vejledning, men alene ved Skaberens indgriben.
7. Keruberne, som var over arken, var støbt i ét stykke med sonedækket i drevet, purt guld.
8. Stentavlerne, som blev opbevaret i Arken, var beskrevet med "Guds finger". Moses bragte dem ned fra bjerget efter 40 dages fællesskab ansigt til ansigt med Jahve. Således at hans ansigt afspejlede den herlighed, han havde set, da han kom ned igen.
9. Budene, som var indgraveret på disse tavler, blev givet på Sinai af Gud selv til folket, midt i torden, lynild og jordskælv samt vældige basunstød. Så forfærdeligt var synet, at selv Moses sagde: "Jeg forfærdes overmåde og skælver."

Vi så tidligere, at lakedæmonierne, som jo var anerkendt som jødernes slægtninge og var heraklitter ligesom skytherne, siger, at deres stamfader Lakedæmon var søn af Jupiter og Taygeta. Taygeta eller Taygetus var det navn, som man anvendte for bjerget, som lå ovenfor deres by Sparta. Deres legender synes at beskrive dem som Jahves folk via אתהעדת (t-HaGedus) - pagten. Det er også besynderligt, at et tidligt navn for deres land var Ebal [13].

Det er netop sådanne elementer sammen med sagn om deres lederes oprindelse, som man med rimelighed kunne forvente bevaret i folkets erindringer og traditioner gennem mange generationer. Derfor mener jeg, at disse kunne forklares på rimelig måde, såfremt skytherne virkelig nedstammer fra israelitterne.

12. 2. Mosebog 40[34-38]
13. 5. Mosebog 27[2-4]

Alfabetisk Indeks

Aaron 60
Aber*deen* 23, 51
Abraham . 8, 20, 25, 32, 41, 53, 56
Achæmenes 42
Adriaterhavet 22
Ahasverus 42
Aiskylos 41
Akab 48
Alexander 20, 25, 30, 51, 56
Alkmene 27-28
Amos 42
Anglo-Israelism 16, 22
Apia 44
Apion 25, 34
Apokryfer 43
Ar-sereth 45
Aramæer 57
Ararat 58
Araxes 41, 57
Arcus 32
Ardys 57
Argivittisk 25, 29, 32
Argos 26-29, 31, 33, 38
Armeniens 35, 42
Artimasa 45
Asgaard 48
Asher 19
Ashtaroth 29
Askalon 18, 26
Astyages 42
Athen 29
Baalbec 30
Baals-tilbedelse 48, 50
Babylon 35, 42
Bacchus 44
Baltiske 23
Barak 49
Basan 12, 18
Bayswater 17
Bilha 10
Braco 51
Buddhisme 48
Bøotien 21, 28
Cairnbulg 51
Calmet 29
Co*dan* 23
Dagon 61
Dakai 43
*Dan*ai 25
*Dan*aider 25-27, 32
*Dan*apris 22, 39, 43
*Dan*astr 27
*Dan*astris 22-23, 39
*Dan*aus 25-26, 30, 33, 38
*Dan*erne 47
*Dan*haghedee 23
*Dan*iel 20
*Dan*in 50
*Dan*ita 50
*Dan*itter 13, 20, 25, 27, 29, 32
*Dan*mark ... 10, 18, 23, 47-49, 56
*Dan*nan 23, 47, 49-50
*Dan*nanerne 47, 49
*Dan*nemora 23
*Dan*nonia 23, 56
*Dan*sk 31, 47
*Dan*zig 23
Dareios 41, 55, 58
Dean 17
Debora 13, 33, 49
Delfi 29
Demoteles 32
Devonshire 23, 56
Diodorus 41, 57
*Dn*iepr 22, 43

*Dn*iestr 22-23, 27
Doan 31
Don 17, 22-23, 31, 39, 55
Don-gola 22
*Don*aghadee 23
*Don*au 22, 36, 39, 43, 48, 55
*Don*auområdet 45
*Don*egal 23
*Don*gola 22
*Don*nachie 51
Dons 23
Dublin 50
*Dum*barton 23
*Dum*fries 23
*Dum*frieshire 51
*Dun*caster 23
*Dun*dalk 23
*Dun*dee 23
Edward 51-52
Efraim 12, 26, 37
Eilat 21
Epiphanius 41
Eri*dan* 22
Esajas 35, 42, 54, 56
Esdras 43, 45, 48
Esther 38
Eufrat 36, 48
Euripides 26
Exampæus 44
Ezekias 31
Ezekiel .. 7, 12, 14, 19-20, 22, 32, ... 43, 45, 53-54
Ezra 19, 35-36, 43
Frygien 21
Fønikien 21-23, 50
Fønikierne 22, 30, 38
Gauthei 45
Gaza 59
Gibraltar 21, 22
Gimiri 42
Gosen 31
Gotha 37
Gotherne 39, 45, 56
Goths 46
Gotland 45-46, 49-50, 55
Gozzo 59
Grækenland 20-23, 26-30, 32-33, ... 38, 41, 45, 47, 49-50, 56
Halor 33, 35
Haman 38
Hararis 37
Heliopolis 51
Heraclidæ 25
Herakles 27-28, 33-34, 37, 41
Herakliim 28
Herkules 21, 27
Herodot ..... 1, 15, 27-30, 33-34, ... 38, 40-44, 57-60
Hiram 20
Holsatiuskrønikerne 47
Holsatiæ 47
Hoseas 43
Iberia 35
I*dan*-Thyrsus 43
Irland 18, 47-52, 55-56
Irlands 52
Isak 8, 20, 42
Jahve 31, 59, 61
Jason 33-34
Jasonsbyer 34, 39
Javan 20
Jeriko 61
Jeroboam 19
Jerusalem 6, 9, 14, 30, 32, 36
Jesabel 48
Jesus 15
Johannes 12, 14, 29, 54
Josefus . 15, 20, 30, 32, 34, 36, 43
Josva 33
Jupiters 29-30
Kaldæiske 29
Kana 9, 12-13, 19, 33

Kasifja 35
Keruberne 59, 61
Klippetemplerne 36
Kolkerne 33-34
Kolkis 34-36, 38
Kumri 39, 42
Kyros 33, 35-37, 39, 42, 55
Lake*dæmo*nierne 25, 28, 32
Make*doni*erne 25, 30
Mazzaroth 29
Medisk 34
Mesopotamien 19, 52
Mileserne 47, 49-50
Mishkan-Ha-Geduth 59
Mishnah 21
Mœesiæ 43
Moses ..... 11-13, 20, 25, 31, ... 37, 41, 53, 57-61
Mykene 27-29, 31
Newton 35
Olympen 29, 30
Otellius 45
Peloponnes 26-27, 44
Perserne 37, 42
Pi-Tom 31
Plautus 47, 50
Pœnulus 47, 50
Poti 34, 36
Ptolemæus 30, 46
Rakel 10, 17-18
Sacasuni 39, 46
Saka 37, 39, 41-43
Salomos 20-21
Samaria 37, 42
Sar*di*nien 22
Saulios 39, 42
Scone 52
Septuaginta 31, 38
Sereth 43, 45
Skotland 18, 46-48, 51-52, 56
Skylas 43-44
Skythere 39, 41, 44, 56
Skythien 39, 49, 55, 58
Slange 25, 28, 30
Sparta 28, 61
Stendysser 33, 36
Strabo ..... 15, 22, 25-27, 33-34 ..... , 41-43, 57
Sukkot 2, 2, 5, 16, 31
Syrien 34, 55

T

Tana-Quisl 48
Tanis 31
Tara 52
Targitaus 58-59
Taygeta /tus 41, 61
Tyrus 20, 22-23, 26-27, 31, 51
Venedig 22-23
Wo*dan* 48
Ypperstepræst 9, 32
Zakarias 20, 40
Zeus 29, 31
Zoan 31
Ægyptisk 25, 31-32
Ørn 29-30
Ørne-slange 25, 32

Bibelen fortæller os i 1. Mosebog 32:24-28 om Jakob, der fik navneforandring til ISRAEL. Fra ham stammer navnet på landet Israel, vi kender i dag.
Jakobs tolv sønner blev fædre til de tolv stammer i Israel,og gennem hele Bibelen ser vi, at den opdeling af stammerne, som blev forordnet af Gud, hele tiden bliver nævnt som noget vigtigt.
I vor tid er der mange jøder, der ikke ved, hvilken af de tolv stammer, de tilhører, men ifølge Ezekiels bog 48 vil Gud i den tid, der kommer, igen forene Israels tolv stammer.

Denne bog fortæller om Dans stamme, som på et tidligt tidspunkt forsvandt fra Israel og vandrede til forskellige områder i verden.
Forfatteren, oberst J.C.Gawler, som skrev bogen i 1880, var forvalter af de britiske kronjuveler.
Han havde studeret Dans stammes vandringer nøje og giver os i sin bog en populærvidenskabelig afhandling om Dans stammes tidligste aktiviteter, kolonier og forbindelse med skytherne.
Bogen er altså 113 år gammel og kan for nogen måske virke lidt tung at komme igennem. Men den er mere aktuel i dag, hvor Israel er genstand for hele verdens opmærksomhed, end for over 100 år siden.
Den kan give os danskere noget at tænke over, når vi tager stilling til, hvad der sker i Mellemøsten i dag, da vi af Oberst Gawlers studier ser, at en stor del af Dans stamme bosatte sig i Danmark!

Denne og andre af Palma Forlagets bøger kan købes gennem PIONERFORLAGET, Guldsmedegade 26
DK 8000 Århus C. Tlf. 86761910.

PALMA-FORLAGET

ISBN 87-89240-30-8